

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 26

Vydána dne 16. října 1975

Cena Kčs 2,60

OBSAH:

109. Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení doplňovací volby do Středočeského krajského národního výboru ve volebním obvodě č. 15 (okres Beroun) a č. 31 (okres Kladno)
110. Vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu o evidenci a registraci pracovních úrazů a o hlášení provozních nehod (havárií) a poruch technických zařízení
111. Vyhláška Slovenského úřadu bezpečnosti práce a Slovenského báňského úřadu o evidenci a registraci pracovních úrazů a o hlášení provozních nehod (havárií) a poruch technických zařízení
112. Vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí, kterou se upravují některé podrobnosti o zjišťování průměrného výdělku
113. Vyhláška Ústřední rady odborů, kterou se mění a doplňují některá ustanovení vyhlášky Ústřední rady odborů č. 143/1965 Sb., o poskytování peněžitých dávek v nemocenském pojištění
114. Vyhláška ministerstva školství České socialistické republiky o úpravě studia studentek vysokých škol z důvodů podpory mateřství
115. Vyhláška ministerstva zdravotnictví České socialistické republiky o osvědčeních na nové způsoby prevence, diagnostiky a léčení lidí
116. Vyhláška Slovenského báňského úřadu o ohlašování podzemních a povrchových prací orgánům státní báňské správy
117. Redakční sdělení o opravě tiskové chyby
Oznámení o vydání obecných právních předpisů

109

USNESENÍ

předsednictva České národní rady

ze dne 6. října 1975

**o vyhlášení doplňovací volby do Středočeského krajského národního výboru
ve volebním obvodě č. 15 (okres Beroun) a č. 31 (okres Kladno)**

Předsednictvo České národní rady

podle § 50 odst. 1 zákona ČNR č. 54/1971 Sb., o volbách do národních výborů v České socialistické republice, vyhláší doplňovací volby do Středočeského krajského národního výboru ve volebním obvodě č. 15 a č. 31 a stanoví den jejich konání na pátek dne 31. října 1975.

Erbán v. r.

110

VYHLÁŠKA

Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu

ze dne 1. října 1975

o evidenci a registraci pracovních úrazů a o hlášení provozních nehod (havárií)
a poruch technických zařízení

Účinný boj proti pracovní úrazovosti vyžaduje, aby organizace zjišťovaly a soustavně sledovaly zdroje, příčiny, četnost a závažnost pracovních úrazů. Tyto základní údaje o úrazovém ději umožní provádět potřebné rozboru stavu a vývoje pracovní úrazovosti, stanovit konkrétní opatření k odstranění jejích příčin a vytvářet předpoklady k jejímu snížení. K obdobnému cíli směřuje i hlášení provozních nehod (havárií) a poruch technických zařízení.

Proto Český úřad bezpečnosti práce podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, a Český báňský úřad podle § 57 odst. 1 písm. d) zákona č. 41/1957 Sb., o využití nerostného bohatství (horní zákon), a podle § 10 písm. b) zákona České národní rady č. 24/1972 Sb., o organizaci a o rozšíření dozoru státní báňské správy, stanoví v dohodě s Českou odborovou radou a ostatními zúčastněnými orgány:

společenských a zájmových organizací v přímé souvislosti s plněním jejich funkce,

- e) příslušníků vojenských útvarů a jiných ozbrojených sborů, pokud pracují v organizacích,
- f) osob ve výkonu trestu odnětí svobody a osob ve výkonu vazby, pokud jsou zařazeny do práce v organizacích nebo v nápravně výchovných ústavech, popř. v ústavech, v nichž se vykonává vazba,
- g) občanů se změněnou pracovní schopností při přípravě k povolání, svěřenců a obyvatel ústavů sociální péče starších 15 let při pracovní činnosti a osob léčených prací ve zdravotnických zařízeních,
- h) občanů, kteří pracují v organizacích na základě dohod o pracích, konaných mimo pracovní poměr

(dále jen „pracovníci“).

I. oddíl

Evidence a registrace
pracovních úrazů

§ 1.

Rozsah platnosti

Evidenci a registraci podle ustanovení této vyhlášky podléhají pracovní úrazy

- a) pracovníků všech organizací a zařízení (dále jen „organizace“), pokud jsou v pracovním, učebním nebo obdobném poměru,
- b) členů jednotlivých zemědělských družstev, výrobních družstev a členů a jiných osob pracujících v družstevních organizacích,
- c) žáků a studentů při výrobní praxi nebo práci v organizacích, vykonávané podle učebních plánů a osnov,
- d) poslanců a funkcionářů zastupitelských sborů a ostatních členů jejich orgánů a funkcionářů

§ 2

Pracovní úraz

[¹] Za pracovní úraz se považuje jakékoli poškození zdraví nebo smrt, které byly pracovníkovi způsobeny nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením vnějších vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.¹⁾

[²] Pracovnímu úrazu podle odstavce 1 se pro účely této vyhlášky klade naroveň i úraz, který utrpěl pracovník na pracovišti nebo v prostorách organizace při činnosti, která nesouvisí s plněním pracovních úkolů, nebo jiná osoba, která se s vědomím organizace zdržuje na jejích pracovištích nebo v prostorách, které nejsou jinak veřejně přístupny.

[³] Pracovním úrazem není úraz, který se pracovníku přihodil na cestě do zaměstnání a zpět.²⁾

¹⁾ § 41 nařízení vlády ČSSR č. 54/1975 Sb., kterým se provádí zákoník práce.

²⁾ § 42 nařízení vlády ČSSR č. 54/1975 Sb.

§ 3

Registrace a evidence pracovních úrazů

[1] Registraci podléhají pracovní úrazy, jimiž byla způsobena smrt nebo pracovní neschopnost trvajících nejméně jeden den mimo den, kdy došlo k pracovnímu úrazu.

[2] Registraci pracovního úrazu se rozumějí úkony, které jsou organizace povinny provést, dojde-li k úrazu uvedenému v odstavci 1, a to

- a) odpovědné a spolehlivé zjištění příčin a všech dalších okolností vzniku pracovního úrazu,
- b) sepsání záznamu o pracovním úrazu podle výsledku zjištění provedeného podle písm. a),
- c) stanovení potřebných opatření proti opakování podobných pracovních úrazů.

[3] Organizace jsou povinny vést evidenci o pracovních úrazech podléhajících registraci.³⁾

[4] O pracovních úrazech, jimiž nebyla způsobena pracovní neschopnost nebo byla způsobena pracovní neschopnost kratší než jeden den, jsou organizace povinny vést evidenci v knize úrazů tak, aby mohla být použita jako podklad pro stanovení potřebných opatření a pro pozdější sepsání záznamu o úrazu, projeví-li se následky úrazu později. Pracovníci jsou povinni hlásit tyto úrazy svému nejbližší nadřízenému. Dojde-li později následkem takového pracovního úrazu k pracovní neschopnosti delší než jeden den, jsou organizace povinny postupovat jako při úrazech podléhajících registraci.

§ 4

Druhy pracovních úrazů

[1] Pracovní úrazy se dělí podle závažnosti na úrazy smrtelné, těžké, hromadné a ostatní.

[2] Ve smyslu ustanovení odstavce 1 se považuje

- a) za smrtelný každý pracovní úraz, který způsobil pracovníkovi smrt ihned nebo kdykoliv později, nastala-li smrt podle lékařského posudku následkem tohoto pracovního úrazu;
- b) za těžký každý pracovní úraz, který měl za následek ztrátu orgánu (anatomickou nebo funkční) nebo jeho podstatné části, anebo takové poškození zdraví, včetně průmyslových otrav, které lékař označil za těžké, např. ztráta oka, sluchu, komplikovaná zlomenina, vyvolání potratu, roztržení plic, poranění srdce, otřes mozku spojený s bezvědomím, roztržení nebo

roztržení ledviny, roztržení jater, sleziny, popáleniny II. a III. stupně většího rozsahu;

- c) za hromadný každý pracovní úraz, kdy při téže události byly zraněny nejméně tři osoby, z nichž alespoň jedna těžce nebo smrtelně, nebo kdy bylo zraněno více než 10 osob;
- d) za ostatní všechny pracovní úrazy, které nejsou uvedeny pod písm. a) až c).

§ 5

Hlášení pracovních úrazů

[1] Postižený, pokud je toho schopen, nebo jiný pracovník, který je svědkem pracovního úrazu nebo se o něm dozví, je povinen ihned uvědomit mistra nebo jiného pracovníka, který je nejbližší nadřízen postiženému.

[2] Jakmile se nejbližší nadřízený pracovník dozví o pracovním úrazu podléhajícím registraci, je povinen ihned ohlásit úraz

- a) vedení organizace,
- b) závodnímu výboru ROH, popř. pověřenému orgánu základní organizace ROH, nebo komisi bezpečnosti práce, jde-li o jednotné zemědělské družstvo, anebo komisi pověřené výkonem péče o členy, jde-li o výrobní družstvo.

[3] Organizace jsou povinny po přijetí zprávy o pracovním úrazu ihned ohlásit úraz telefonicky, telegraficky nebo jiným vhodným způsobem

- a) příslušnému útvaru Veřejné bezpečnosti, na svědčují-li zjištěné skutečnosti, že v souvislosti s pracovním úrazem byl spáchán trestný čin,
- b) příslušnému orgánu hygienické služby, jde-li o průmyslovou otravu,
- c) příslušnému obvodnímu báňskému úřadu,⁴⁾ stanoví-li tak zvláštní předpisy.

[4] Po přijetí zprávy o smrtelném, těžkém nebo hromadném pracovním úrazu jsou organizace povinny ihned úraz ohlásit způsobem stanoveným v odstavci 3, kromě orgánům tam uvedeným, též

- a) příslušnému inspektorátu bezpečnosti práce,⁵⁾ jde-li o pracoviště podléhající jeho doзору,
- b) příslušnému obvodnímu báňskému úřadu, jde-li o pracoviště podléhající jeho doзору a nebyl-li úraz ohlášen již podle odstavce 3 písm. c),
- c) federálním ministerstvům národní obrany, vnitřní, dopravy, spojů, ministerstvu vnitra ČSR a ministerstvu spravedlnosti ČSR, jde-li o pracovní úraz, k němuž došlo v souvislosti s tech-

³⁾ Úpravu a obsah evidenčních dokladů o pracovních úrazech, o jejich evidenci apod. a další otázky související se statistikou pracovních úrazů určí podle příslušných předpisů Federální statistický úřad v dohodě s Českým úřadem bezpečnosti práce, Českým báňským úřadem a Ústřední radou odborů.

⁴⁾ Vyhláška č. 25/1972 Sb., kterou se stanoví obvody působnosti obvodních báňských úřadů.

⁵⁾ Vyhláška č. 18/1969 Sb., o zřízení inspektorátů bezpečnosti práce, ve znění vyhlášky č. 111/1973 Sb.

nickými zařízeními nebo ve vybraných objektech, které podléhají podle zvláštních předpisů dozoru jejich orgánů,

- d) příslušnému krajskému nebo jemu naroven postavenému výboru odborového svazu, hromadný pracovní úraz též příslušné okresní odborové radě,⁶⁾ nebo příslušnému okresnímu výboru Svazu družstevních rolníků ČSR, jde-li o jednotné zemědělské družstvo, nebo Českému svazu výrobních družstev, jde-li o výrobní družstvo, nebo Českému svazu bytových družstev, jde-li o organizaci bytového družstevnictví,
- e) příslušnému útvaru Veřejné bezpečnosti, nebyl-li úraz ohlášen již podle odstavce 3 písm. a),
- f) svým nadřízeným orgánům, pokud se tak nestalo již podle písm. c) a d).

(5) Zemře-li pracovník kdykoliv později následkem pracovního úrazu, jsou organizace povinny ihned poté, jakmile se o úmrtí dozvěděly, dodatečně ohlásit písemně úmrtí způsobené pracovním úrazem orgánům uvedeným v odstavci 2 písm. b) a v odstavci 4; totéž platí i v případě, kdy vyjde dodatečně najevo, že jde o těžký nebo hromadný pracovní úraz.

§ 6

Zjišťování a vyšetřování příčin pracovních úrazů podléhajících registraci

(1) Organizace jsou povinny ihned po ohlášení pracovního úrazu podléhajícího registraci zjistit odpovědně a spolehlivě příčinu, příčinné souvislosti a všechny další okolnosti vzniku pracovního úrazu a o výsledku zjištění sepsat nejpozději do dvou dnů po ohlášení úrazu záznam o pracovním úrazu (dále jen „záznam o úrazu“). Postižený a ostatní pracovníci, kteří, byli svědky pracovního úrazu, jsou povinni přitom účinně spolupracovat.

(2) K zjišťování příčin a sepsání záznamu o úrazu podle odstavce 1 přizve organizace mistra nebo jiného bezprostředně nadřízeného pracovníka a příslušného inspektora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci základní organizace ROH; v jednotných zemědělských družstvech přizve pověřeného člena komise bezpečnosti práce, ve výrobních družstvech určeného člena komise pověřené výko-

ném péče o členy a jde-li o pracovníky uvedené v § 1 písm. e) až g), také zástupce příslušného útvaru nebo ústavního zařízení.

(3) Organizace jsou povinny stanovit a provést potřebná opatření proti opakování podobných úrazů, určit lhůty k splnění těchto opatření a způsob jejich kontroly. O plnění stanovených opatření jsou povinny informovat funkcionáře uvedené v odstavci 2 a jde-li o smrtelné, těžké nebo hromadné pracovní úrazy, též příslušný inspektorát bezpečnosti práce nebo obvodní báňský úřad, pokud pracoviště podléhá jejich dozoru.

(4) Pracovníci inspektorátu bezpečnosti práce vyšetřují příčiny smrtelných a hromadných pracovních úrazů, popřípadě se zúčastňují vyšetřování těchto úrazů konaného příslušníky Veřejné bezpečnosti.⁷⁾ Vyšetřování se zúčastňují též inspektoři bezpečnosti a ochrany zdraví při práci vyšších odborových orgánů,⁸⁾ jde-li o jednotné zemědělské družstvo, družstevní inspektoři společenské kontroly nad bezpečností a ochranou zdraví při práci v JZD⁹⁾ a jde-li o výrobní družstvo, družstevní inspektoři společenské kontroly nad bezpečností práce.¹⁰⁾ Rozsah a způsob této účasti stanoví zvláštní předpisy.¹¹⁾

(5) Příčiny smrtelných, těžkých a hromadných pracovních úrazů, které se staly na pracovištích podléhajících dozoru orgánů uvedených v § 5 odst. 4 písm. b) nebo v souvislosti s technickými zařízeními, popřípadě ve vybraných objektech, které podléhají dozoru orgánů uvedených v § 5 odst. 4 písm. c), vyšetřují tyto orgány podle zvláštních předpisů. Ustanovení odstavců 1 až 3 zůstávají nedotčena.

(6) V případě smrtelného nebo hromadného pracovního úrazu jsou organizace povinny

- a) učinit opatření, kterými by se zabránilo dalšímu možnému ohrožení života a zdraví pracovníků,
- b) zajistit místo pracovního úrazu tak, aby zůstalo zachováno v původním stavu až do příchodu vyšetřujících orgánů.

(7) Změny původního stavu na místech smrtelných nebo hromadných pracovních úrazů jsou přípustné do příchodu vyšetřujících orgánů, jen jde-li o záchranu postižených osob, popřípadě o další záchranné práce, nebo vyžaduje-li to bezpečnost pro-

⁶⁾ Směrnice Ústřední rady odborů č. 124/1973 Sb. část III bod 3, o postavení a úkolech orgánů ROH v péči o bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

Jednotná informační soustava v ROH (schválená usnesením předsednictva ÚRO ze dne 11. 7. 1973 — Zpravodaj ROH č. 7/1973, doplněná usnesením sekretariátu ÚRO ze dne 12. 5. 1975 — Zpravodaj ROH č. 5/1975).

⁷⁾ Zákon č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti.

⁸⁾ Směrnice ÚRO č. 124/1973 Sb.

⁹⁾ Směrnice ústředního výboru Svazu družstevních rolníků ČSR č. 748/74/1974.

¹⁰⁾ Usnesení představenstva Českého svazu výrobních družstev ze 7. 5. 1974 č. 220 (Věst. ČSVD č. 23/1974).

¹¹⁾ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 148/1973 Sb.).

vozu. V těchto případech se vyhotoví náčrtek s vyznačením původní situace a provedených změn, popřípadě se místo (původní situace) ofotografuje. Za pořízení náčrtku a fotografických snímků odpovídá pracovník, který dal příkaz nebo souhlas k provedení změn.

(⁸) Organizace jsou povinny umožnit pracovníkům uvedeným v odstavcích 2 až 5 plnění jejich úkolů a poskytnout jim přitom veškerou pomoc.

§ 7

Předkládání záznamů o pracovních úrazech

(1) Organizace jsou povinny zasílat hromadně opisy záznamů o úrazech za uplynulý kalendářní měsíc do pátého dne následujícího měsíce

- a) příslušnému inspektorátu bezpečnosti práce, jde-li o pracoviště podléhající jeho doзору,
- b) příslušnému obvodnímu báňskému úřadu, jde-li o pracoviště podléhající jeho doзору,
- c) Českému báňskému úřadu, jde-li o pracovní úrazy způsobené použitím výbušnin, a to i na pracovištích podléhajících doзору inspektorátu bezpečnosti práce; tím není dotčena povinnost podle písm. a) a b),
- d) federálním ministerstvem národní obrany, vnitřní, dopravy, spojů, ministerstvu vnitra ČSR a ministerstvu spravedlnosti ČSR, jde-li o pracovní úrazy, k nimž došlo v souvislosti s technickými zařízeními nebo ve vybraných objektech, které podléhají podle zvláštních předpisů doзору jejich orgánů,
- e) příslušnému okresnímu ústavu národního zdravotnictví.¹²⁾

(2) Organizace jsou povinny odevzdat jedno vyhotovení záznamu o úrazu postiženému, a jde-li o smrtelný pracovní úraz, pozůstalým.

(3) Jde-li o smrtelný, těžký nebo hromadný pracovní úraz, jsou organizace povinny zaslat opis záznamu o úrazu nejpozději do dvou dnů od jeho ohlášení a zápis o výsledku zjištění příčin úrazu nejpozději do 30 dnů ode dne vzniku pracovního úrazu, kromě orgánům uvedeným v odstavci 1, též

- a) příslušnému krajskému nebo jemu naroveň postavenému výboru odborového svazu, a jde-li o hromadný pracovní úraz, též České odborové radě, nebo příslušnému okresnímu výboru Svazu družstevních rolníků ČSR, jde-li o jednotné zemědělské družstvo, nebo Českému svazu výrobních družstev, jde-li o výrobní družstvo, nebo Českému svazu bytových družstev, jde-li o organizaci bytového družstevnictví,
- b) příslušnému okresnímu oddělení Českého statistického úřadu,

c) příslušnému okresnímu prokurátorovi,

d) svým nadřízeným orgánům, pokud se tak nestalo již podle písm. a) nebo podle odstavce 1 písm. d).

§ 8

Registrace pracovního úrazu pracovníka jiné organizace

(1) Utrpí-li pracovní úraz podléhající registraci pracovník v jiné organizaci, než u které je v pracovním nebo obdobném poměru, ohlásí úraz, zjistí jeho příčinu a sepíše o něm záznam organizace, v níž došlo k pracovnímu úrazu, a zašle jej v potřebném počtu vyhotovení do dvou dnů ode dne, kdy se o úrazu dozvěděla, organizaci, u níž je pracovník v pracovním nebo obdobném poměru. Stejně se postupuje u pracovníků uvedených v § 1 písm. b) až g). Organizace, v níž došlo k pracovnímu úrazu, učiní opatření podle § 6 odst. 3, pokud vznik úrazu sama způsobila. Další opatření podle této vyhlášky učiní organizace, u níž je pracovník v pracovním nebo obdobném poměru. Obdobně se postupuje při pracovních úrazech jiných osob uvedených v § 2 odst. 2.

(2) Dojde-li k smrtelnému, těžkému nebo hromadnému pracovnímu úrazu, plní povinnosti stanovené v § 5 odst. 4 organizace, v níž došlo k úrazu. O těchto úrazech uvědomí ihned telefonicky, telegraficky nebo jiným vhodným způsobem též organizaci, u níž je pracovník v pracovním nebo obdobném poměru; tato organizace se podle okolností účasti zjišťování příčin pracovního úrazu.

(3) Utrpí-li pracovní úraz podléhající registraci pracovník vyslané skupiny, která má určeného vedoucího, ohlásí pracovní úraz, zjistí jeho příčinu a sepíše o něm záznam tento vedoucí ve spolupráci s organizací, v níž se úraz stal. Jinak se postupuje podle odstavce 1.

(4) Utrpí-li pracovní úraz podléhající registraci pracovník skupiny vyslané na práci mimo území Československé socialistické republiky, ohlásí pracovní úraz, zjistí jeho příčinu a sepíše o něm záznam vedoucí skupiny. Utrpí-li pracovní úraz vedoucí vyslané skupiny, splní tyto povinnosti určený zástupce vedoucího, popřípadě jiný pracovník skupiny. Další opatření podle této vyhlášky učiní organizace, která pracovníka vyslala na práci v zahraničí; byl-li pracovník uvolněn pro práci v zahraničí organizací, která je ve smluvním vztahu s některou organizací zahraničního obchodu, učiní tak uvolňující organizace ve spolupráci s touto organizací zahraničního obchodu.

(5) Povinnosti vyplývající z této vyhlášky při pracovním úrazu účinně plní organizace, která pro-

¹²⁾ Povinnosti organizací uložené § 10 zákona č. 33/1963 Sb., o regresních náhradách, a § 13 vyhlášky č. 34/1963 Sb., kterou se provádí zákon o regresních náhradách, tím nejsou dotčeny.

vádí výchovu učně v době, v níž došlo k pracovnímu úrazu.

II. oddíl

Hlášení provozních nehod (havárií) a poruch technických zařízení, zjišťování a vyšetřování jejich příčin

§ 9

(1) Provozní nehodou (havárií) se rozumí událost, kterou byly vážně ohroženy životy a zdraví osob, nebo provoz, popřípadě rozvoj organizace, nebo kterou byla na majetku organizace způsobena škoda zřejmě převyšující 100 000 Kčs.

(2) Poruchou technického zařízení se rozumí poškození technického zařízení, které způsobilo zastavení nebo omezení jeho provozu, a škoda na něm vzniklá zřejmě přesahuje 20 000 Kčs, nikoliv však 100 000 Kčs.

(3) Organizace jsou povinny ihned telefonicky, telegraficky nebo jiným vhodným způsobem oznámit provozní nehodu (havárii) orgánům uvedeným v § 5 odst. 2 písm. b) a odst. 4. Poruchu technického zařízení hlásí však jen orgánům uvedeným v § 5 odst. 2 písm. b) a odst. 4 písm. a) až c) a f). Tím není dotčena povinnost hlásit jiné mimořádné provozní události orgánům uvedeným v § 5 odst. 4 písm. b) a c) podle zvláštních předpisů.

(4) Příčiny provozních nehod (havárií) nebo poruch technických zařízení zjišťují organizace za účasti funkcionářů uvedených v § 6 odst. 2. O výsledku uvědomí do dvou dnů písemně orgány uvedené v odstavci 3. Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti, že v souvislosti s poruchou technického zařízení byl spáchán trestný čin, oznámí to organizace ihned příslušnému útvaru Veřejné bezpečnosti. V ostatním se postupuje obdobně podle § 6 odst. 3 až 8.

(5) Hlášení a vyšetřování provozních nehod (havárií) a poruch technických zařízení podléhají dozoru orgánů uvedených v § 5 odst. 4 písm. b) a c) upravují zvláštní předpisy.

III. oddíl

Společná a závěrečná ustanovení

§ 10

Organizace jsou povinny uschovávat doklady uvedené v § 6 až 9 po dobu pěti let následujících po roce, v němž došlo k pracovnímu úrazu, provozní nehodě (havárii) nebo poruše technického zařízení.

§ 11

Za dodržování ustanovení této vyhlášky odpovídají vedoucí pracovníci organizací na všech stupních řízení v rozsahu svých funkcí. Neplnění povinností z ní vyplývajících podléhá postihu podle příslušných předpisů.¹³⁾

§ 12

(1) Ustanovení této vyhlášky se vztahují obdobně i na samostatné provozovatele a jednotlivé uživatele technických zařízení.¹⁴⁾

(2) Ustanovení § 9 a 10 se nevztahují na provozní nehody ve smyslu zvláštních předpisů v dopravě železniční, letecké, lodní a silniční¹⁵⁾ a na požáry.

§ 13

(1) Příslušným orgánem podle této vyhlášky je orgán příslušný podle místa pracovního úrazu, popřípadě provozní nehody (havárie) nebo poruchy technického zařízení.

(2) Dojde-li k pracovnímu úrazu mimo území Československé socialistické republiky (§ 8 odst.

¹³⁾ § 6 odst. 1, § 17 odst. 2 písm. a) a b), § 20 odst. 2 a § 29 zákona č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku, ve znění pozdějších předpisů.

§ 6 odst. 2 zákona č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce.

§ 47 odst. 1 písm. b) zákona č. 41/1957 Sb. (horní zákon).

§ 6 odst. 1 písm. e) a f) zákona ČNR č. 24/1972 Sb., o organizaci a o rozšíření dozoru státní báňské správy.

¹⁴⁾ Jde zejména o osoby, kterým byla povolena samostatná výdělečná činnost, a o samostatně hospodařící rolníky.

¹⁵⁾ § 16 odst. 1 písm. g) vyhlášky č. 52/1964 Sb., kterou se provádí zákon o drahách, ve znění vyhlášky č. 132/1969 Sb.

Směrnice o koordinaci a součinnosti orgánů dopravy, bezpečnosti a prokuratury při železničních nehodách (reg. v částce 12/1973 Sb.).

§ 45 zákona č. 47/1956 Sb., o civilním letectví (letecký zákon).

Předpis federálního ministerstva dopravy o odborném šetření příčin leteckých nehod (reg. v částce 14/1975 Sb.).

Směrnice o koordinaci postupu a součinnosti orgánů dopravy, bezpečnosti a prokuratury při leteckých nehodách (uveřejněné ve Věstníku dopravy č. 15/1975).

§ 18 zákona č. 26/1964 Sb., o vnitrozemské plavbě.

§ 21 až 26 vyhlášky č. 137/1974 Sb., o vnitrozemské plavbě.

§ 3 písm. c) vládního nařízení č. 54/1953 Sb., o provozu na silnicích.

4), je příslušným orgánem ve smyslu § 5 odst. 3 a 4 a § 7 odst. 1 a 3 orgán, v jehož obvodu působnosti má organizace sídlo.

§ 14

Zrušuje se vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu č. 152/1969

Sb., o evidenci a registraci pracovních úrazů a o hlášení provozních nehod (havárií) a poruch technických zařízení.

§ 15

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1976.

Předseda Českého báňského úřadu:

Pastorek v. r.

Předseda Českého úřadu bezpečnosti práce:

Dr. Bartík v. r.

111

VYHLÁŠKA

Slovenského úřadu bezpečnosti práce a Slovenského báňského úřadu

ze dne 1. října 1975

o evidenci a registraci pracovních úrazů a o hlášení provozních nehod (havárií)
a poruch technických zařízení

Účinný boj proti pracovní úrazovosti vyžaduje, aby organizace zjišťovaly a soustavně sledovaly zdroje, příčiny, četnost a závažnost pracovních úrazů. Tyto základní údaje o úrazovém ději umožní provádět potřebné rozborů stavu a vývoje pracovní úrazovosti, stanovit konkrétní opatření k odstranění jejích příčin a vytvářet předpoklady k jejímu snížení. K obdobnému cíli směřuje i hlášení provozních nehod (havárií) a poruch technických zařízení.

Proto Slovenský úřad bezpečnosti práce podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, a Slovenský báňský úřad podle § 57 odst. 1 písm. d) zákona č. 41/1957 Sb., o využití nerostného bohatství (horní zákon), a podle § 10 písm. b) zákona Slovenské národní rady č. 42/1972 Sb., o organizaci a o rozšíření dozoru státní báňské správy, stanoví v dohodě se Slovenskou odborovou radou a ostatními orgány:

I. oddíl

Evidence a registrace pracovních
úrazů

§ 1

Rozsah platnosti

Evidenci a registraci podle ustanovení této vyhlášky podléhají pracovní úrazy

- pracovníků všech organizací a zařízení (dále jen „organizace“), pokud jsou v pracovním, učebním nebo obdobném poměru,
- členů jednotných zemědělských družstev, výrobních družstev a členů a jiných osob pracujících v družstevních organizacích,
- žáků a studentů při výrobní praxi nebo práci v organizacích, vykonávané podle učebních plánů a osnov,
- poslanců a funkcionářů zastupitelských sborů a ostatních členů jejich orgánů a funkcionářů

společenských a zájmových organizací v přímé souvislosti s plněním jejich funkce,

- príslušníků vojenských útvarů a jiných ozbrojených sborů, pokud pracují v organizacích,
- osob ve výkonu trestu odnětí svobody a osob ve výkonu vazby, pokud jsou zařazeny do práce v organizacích nebo v nápravně výchovných ústavech, popřípadě v ústavech, v nichž se vykonává vazba,
- občanů se změněnou pracovní schopností při přípravě k povolání, svěřenců a obyvatel ústavů sociální péče starších 15 let při pracovní činnosti a osob léčených prací ve zdravotnických zařízeních,
- občanů, kteří pracují v organizacích na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr

(dále jen „pracovníci“).

§ 2

Pracovní úraz

^[1] Za pracovní úraz se pokládá jakékoli poškození zdraví nebo smrt způsobené pracovníkem nezávisle na vlastní vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením vnějších vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.¹⁾

^[2] Za pracovní úraz podle odstavce 1 se pro účely této vyhlášky pokládá i úraz, který utrpěl pracovník na pracovišti nebo v prostorách organizace při činnosti, která nesouvisí s plněním pracovních úkolů, nebo jiná osoba, která se s vědomím organizace zdržuje na jejích pracovištích nebo v prostorách, které jinak nejsou veřejně přístupné.

^[3] Pracovním úrazem není úraz, který se pracovníku přihodil na cestě do zaměstnání a zpět.²⁾

¹⁾ § 41 nařízení vlády ČSSR č. 54/1975 Sb., kterým se provádí zákoník práce.

²⁾ § 42 nařízení vlády ČSSR č. 54/1975 Sb., kterým se provádí zákoník práce.

§ 3

Registrace a evidence pracovních úrazů

(1) Registraci podléhají pracovní úrazy, jimiž byla způsobena smrt nebo pracovní neschopnost trvající nejméně jeden den mimo den, kdy došlo k pracovnímu úrazu.

(2) Registraci pracovního úrazu se rozumějí úkony, které jsou organizace povinny provést, vznikne-li úraz uvedený v odstavci 1, a to

- a) odpovědné a spolehlivé zjištění příčin a všech dalších okolností vzniku pracovního úrazu,
- b) sepsání záznamu o pracovním úrazu podle výsledku zjištění provedeného podle písmena a),
- c) provedení potřebných opatření proti opakování podobných pracovních úrazů.

(3) Organizace jsou povinny vést evidenci o pracovních úrazech podléhajících registraci.³⁾

(4) O pracovních úrazech, jimiž nebyla způsobena pracovní neschopnost nebo byla způsobena pracovní neschopnost kratší než jeden den, jsou organizace povinny vést evidenci v knize úrazů tak, aby mohla být použita jako podklad pro provedení potřebných opatření a pro pozdější sepsání záznamu o úrazu, projeví-li se následky úrazu později. Pracovníci jsou povinni hlásit tyto úrazy svému nejbližšímu nadřízenému. Vznikne-li později v důsledku takového pracovního úrazu pracovní neschopnost delší než jeden den, jsou organizace povinny postupovat jako při úrazech podléhajících registraci.

§ 4

Druhy pracovních úrazů

(1) Pracovní úrazy se dělí podle závažnosti na smrtelné, těžké, hromadné a ostatní úrazy.

(2) Ve smyslu ustanovení odstavce 1 se pokládá

- a) za smrtelný každý pracovní úraz, který způsobil pracovníkovi smrt ihned nebo kdykoliv později, nastala-li smrt podle lékařského posudku následkem tohoto pracovního úrazu;
- b) za těžký každý pracovní úraz, který měl za následek ztrátu orgánu (anatomickou nebo funkční) nebo jeho podstatné části anebo takové poškození zdraví včetně průmyslových otrav, které lékař označil za těžké, např. ztráta oka, sluchu, komplikovaná zlomenina, vyvolání potratu, roztrhání plic, poranění srdce, otřes mozku spojený s bezvědomím, roztržení nebo rozdr-

cení ledviny, roztržení jater, sleziny, popálení ny II. a III. stupně většího rozsahu;

- c) za hromadný každý pracovní úraz, kdy při **těže** události byly zraněny nejméně tři osoby, z nichž alespoň jedna těžce nebo smrtelně, anebo kdy bylo zraněno více než deset osob;
- d) za ostatní všechny pracovní úrazy, které nejsou uvedeny pod písmeny a) až c).

§ 5

Hlášení pracovních úrazů

(1) Postižený, pokud je toho schopen, nebo jiný pracovník, který je svědkem pracovního úrazu nebo se o něm dozví, je povinen ihned uvědomit mistra nebo jiného pracovníka, který je nejbližším nadřízeným postiženého.

(2) Jakmile se nejbližší nadřízený pracovník dozví o pracovním úrazu podléhajícím registraci, je povinen ihned ohlásit úraz

- a) vedení organizace,
- b) závodnímu výboru ROH, popřípadě pověřenému orgánu základní organizace ROH nebo komisi bezpečnosti práce, jde-li o jednotné zemědělské družstvo, nebo komisi pověřené výkonem péče o členy, jde-li o výrobní družstvo.

(3) Organizace jsou povinny po přijetí zprávy o pracovním úrazu ihned ohlásit úraz telefonicky, telegraficky nebo jiným vhodným způsobem

- a) příslušnému útvaru Veřejné bezpečnosti, navštěvují-li zjištěné skutečnosti, že v souvislosti s pracovním úrazem byl spáchán trestný čin,
- b) příslušnému orgánu hygienické služby, jde-li o průmyslovou otravu,
- c) příslušnému obvodnímu báňskému úřadu,⁴⁾ stanoví-li tak zvláštní předpisy.

(4) Po přijetí zprávy o smrtelném, těžkém nebo hromadném úrazu jsou organizace povinny ihned úraz ohlásit způsobem uvedeným v odstavci 3, kromě orgánům tam uvedeným, též

- a) příslušnému inspektorátu bezpečnosti práce,⁵⁾ jde-li o pracoviště podléhající jeho doзору,
- b) příslušnému obvodnímu báňskému úřadu, jde-li o pracoviště podléhající jeho doзору a nebyl-li úraz ohlášen už podle odstavce 3 písm. c),
- c) federálním ministerstvům národní obrany, vnitra, dopravy, spojů, ministerstvu vnitra SSR

³⁾ Úpravu a obsah evidenčních dokladů o pracovních úrazech, jejich evidenci apod., jakož i další otázky související se statistikou pracovních úrazů určí podle příslušných předpisů Federální statistický úřad v dohodě se Slovenským úřadem bezpečnosti práce, Slovenským báňským úřadem a Ústřední radou odborů.

⁴⁾ Vyhláška č. 43/1972 Sb., kterou se určují obvody působnosti obvodních báňských úřadů.

⁵⁾ Vyhláška č. 36/1970 Sb., o zřízení inspektorátů bezpečnosti práce.

a ministerstvu spravedlnosti SSR, jde-li o pracovní úraz, který se stal v souvislosti s technickými zařízeními nebo ve vybraných objektech, které podléhají podle zvláštních předpisů dozoru jejich orgánů,

- d) příslušnému krajskému nebo jemu naroveň postavenému výboru odborového svazu, hromadný pracovní úraz též příslušné okresní odborové radě,⁶⁾ nebo příslušnému okresnímu výboru Svazu družstevních rolníků SSR, jde-li o jednotné zemědělské družstvo, anebo Slovenskému svazu výrobních družstev, jde-li o výrobní družstvo, nebo Slovenskému svazu bytových družstev, jde-li o organizaci bytového družstevnictví,
- e) příslušnému útvaru Veřejné bezpečnosti, nebyl-li úraz hlášen již podle odstavce 3 písm. a),
- f) svým nadřízeným orgánům, nestalo-li se tak již podle písmena c) a d).

[5] Zemře-li pracovník kdykoliv později na následky pracovního úrazu, jsou organizace povinny ihned po tom, jakmile se o úmrtí dozvěděly, dodatečně ohlásit písemně smrt způsobenou pracovním úrazem orgánům uvedeným v odstavci 2 písm. b) a v odstavci 4; totéž platí v případě, kdy vyjde dodatečně najevo, že jde o těžký nebo hromadný pracovní úraz.

§ 6

Zjišťování a vyšetřování příčin pracovních úrazů podléhajících registraci

[1] Organizace jsou povinny ihned po ohlášení pracovního úrazu podléhajícího registraci zjistit odpovědně a spolehlivě příčinu, příčinné souvislosti a všechny další okolnosti vzniku pracovního úrazu a o výsledku zjištění sepsat nejpozději do dvou dnů po ohlášení úrazu záznam o pracovním úrazu (dále jen „záznam o úrazu“). Postižený a ostatní pracovníci, kteří byli svědky pracovního úrazu, jsou povinni při tom účinně spolupracovat.

[2] Ke zjišťování příčin a sepsání záznamu o úrazu podle odstavce 1 přizve organizace mistra nebo jiného bezprostředně nadřízeného pracovníka a příslušného inspektora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci základní organizace Revolučního odborového hnutí, v jednotných zemědělských družstvech přizve pověřeného člena komise bezpečnosti práce, ve výrobních družstvech určeného člena ko-

mise pověřeného výkonem péče o členy, a jde-li o pracovníky uvedené v § 1 písm. e) až g) též zástupce příslušného útvaru nebo ústavního zařízení.

[3] Organizace jsou povinny stanovit a provést potřebná opatření proti opakování pracovních úrazů, určit lhůty ke splnění těchto opatření a způsob jejich kontroly. O plnění stanovených opatření jsou povinny informovat funkcionáře uvedené v odstavci 2, a jde-li o smrtelné, těžké nebo hromadné pracovní úrazy, též příslušný inspektorát bezpečnosti práce nebo obvodní báňský úřad, podléhá-li pracoviště jejich dozoru.

[4] Pracovníci inspektorátu bezpečnosti práce vyšetřují příčiny smrtelných a hromadných pracovních úrazů, popřípadě se zúčastňují vyšetřování těchto úrazů, které provádějí příslušníci Veřejné bezpečnosti.⁷⁾ Vyšetřování se zúčastňují též inspektoři bezpečnosti a ochrany zdraví při práci vyšších odborových orgánů,⁸⁾ jde-li o jednotné zemědělské družstvo, družstevní inspektoři společenské kontroly nad bezpečností a ochranou zdraví při práci v JZD,⁹⁾ a jde-li o výrobní družstvo, družstevní inspektoři společenské kontroly nad bezpečností práce.¹⁰⁾ Rozsah a způsob této účasti stanoví zvláštní předpisy.¹¹⁾

[5] Příčiny smrtelných, těžkých a hromadných pracovních úrazů, které se staly na pracovištích podléhajících dozoru orgánů uvedených v § 5 odst. 4 písm. b) nebo v souvislosti s technickými zařízeními nebo ve vybraných objektech, které podléhají dozoru orgánů uvedených v § 5 odst. 4 písm. c), vyšetřují tyto orgány podle zvláštních předpisů. Ustanovení odstavců 1 až 3 zůstávají nedotčena.

[6] V případě smrtelného nebo hromadného pracovního úrazu jsou organizace povinny

- a) provést opatření, kterými by se zabránilo dalšímu možnému ohrožení života a zdraví pracovníků,
- b) zajistit místo pracovního úrazu tak, aby zůstalo zachováno v původním stavu až do příchodu vyšetřujících orgánů.

[7] Změny původního stavu na místech smrtelných nebo hromadných pracovních úrazů jsou přípustné do příchodu vyšetřujících orgánů, jen jde-li o záchranu postižených osob, popřípadě o další záchranné práce nebo vyžaduje-li to bezpečnost provozu. V těchto případech se vyhotoví náčrtek s vyznačením původní situace a provedených změn, po-

⁶⁾ Směrnice Ústřední rady odborů č. 124/1973 Sb., část III, bod 3, o postavení a úkolech orgánů ROH v péči o bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

Jednotná informační soustava v ROH (schválená usnesením předsednictva ÚRO ze dne 11. 7. 1973 — Zpravodaj ROH č. 7/1973, doplněná usnesením sekretariátu ÚRO ze dne 12. 5. 1975 — Zpravodaj ROH č. 5/1975).

⁷⁾ Zákon č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti.

⁸⁾ Směrnice ÚRO č. 124/1973 Sb.

⁹⁾ Usnesení ústředního výboru Svazu družstevních rolníků SSR č. 1575/1974 ze dne 4. 9. 1974.

¹⁰⁾ Usnesení představenstva Slovenského svazu výrobních družstev č. 339 ze dne 29. 10. 1974 (Věst. SSVD č. 21/74).

¹¹⁾ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 148/1973 Sb.).

případě se místo (původní situace) ofotografuje. Za vyhotovení náčrtku a fotografických snímků odpovídá pracovník, který dal příkaz nebo souhlas k provedení změn.

[⁸] Organizace jsou povinny umožnit pracovníkům uvedeným v odstavcích 2 až 5 plnění jejich úkolů a poskytovat jim při tom veškerou pomoc.

§ 7

Předkládání záznamů o pracovních úrazech

[1] Organizace jsou povinny zasílat hromadně opisy záznamů o úrazech za uplynulý kalendářní měsíc do pátého dne následujícího měsíce

- a) příslušnému inspektorátu bezpečnosti práce, jde-li o pracoviště podléhající jeho doзору,
- b) příslušnému obvodnímu báňskému úřadu, jde-li o pracoviště podléhající jeho doзору,
- c) Slovenskému báňskému úřadu, jde-li o pracovní úrazy způsobené použitím výbušnin, a to i na pracovištích podléhajících doзору inspektorátu bezpečnosti práce; tím není dotčena povinnost podle písmen a) a b),
- d) federálním ministerstvům národní obrany, vnitra, dopravy, spojů, ministerstvu vnitra SSR a ministerstvu spravedlnosti SSR, jde-li o pracovní úrazy, k nimž došlo v souvislosti s technickými zařízeními, nebo ve vybraných objektech, které podléhají podle zvláštních předpisů doзору jejich orgánů,
- e) příslušnému okresnímu ústavu národního zdravotí.¹²⁾

[2] Organizace jsou povinny odevzdat jedno vyhotovení záznamu o úrazu postiženému, a jde-li o smrtelný pracovní úraz, pozůstalým.

[3] Jde-li o smrtelný, těžký nebo hromadný pracovní úraz, jsou organizace povinny zaslat opis záznamu o úrazu nejpozději do dvou dnů od jeho ohlášení a zápis o výsledku zjištění příčin úrazu nejpozději do 30 dnů ode dne vzniku pracovního úrazu, kromě orgánům uvedeným v odstavci 1, též

- a) příslušnému krajskému nebo jemu naroveň postavenému výboru odborového svazu, a jde-li o hromadný pracovní úraz, též Slovenské odborové radě nebo příslušnému okresnímu výboru Svazu družstevníků rolníků SSR, jde-li o jednotné zemědělské družstvo, anebo Slovenskému svazu výrobních družstev, jde-li o výrobní družstvo, anebo Slovenskému svazu bytových družstev, jde-li o organizaci bytového družstevnictví,
- b) příslušnému okresnímu oddělení Slovenského statistického úřadu,

- c) příslušnému okresnímu prokurátorovi,
- d) svým nadřízeným orgánům, nestalo-li se tak již podle písmena a) nebo podle odstavce 1 písm. d).

§ 8

Registrace pracovního úrazu pracovníka jiné organizace

[1] Utrpí-li pracovní úraz podléhající registraci pracovník v jiné organizaci, než v které je v pracovním nebo obdobném poměru, ohlásí úraz, zjistí jeho příčinu a sepiše o něm záznam organizace, v níž došlo k pracovnímu úrazu, a zašle jej v potřebném počtu vyhotovení do dvou dnů ode dne, kdy se o úrazu dozvěděla, organizaci, u níž je pracovník v pracovním nebo obdobném poměru. Stejně se postupuje u pracovníků uvedených v § 1 písm. b) až g). Organizace, v níž došlo k pracovnímu úrazu, provede opatření podle § 6 odst. 3, jestliže vznik úrazu sama způsobila. Další opatření podle této vyhlášky provede organizace, u níž je pracovník v pracovním nebo obdobném poměru. Stejně se postupuje při pracovních úrazech jiných osob, uvedených v § 2 odst. 2.

[2] Dojde-li k smrtelnému, těžkému nebo hromadnému pracovnímu úrazu, plní povinnosti stanovené v § 5 odst. 4 organizace, v níž došlo k úrazu. O těchto úrazech uvědomí ihned telefonicky, telegraficky nebo jiným vhodným způsobem též organizaci, u níž je pracovník v pracovním nebo obdobném poměru; tato organizace se podle okolností zúčastní zjišťování příčin pracovního úrazu.

[3] Utrpí-li pracovní úraz podléhající registraci pracovník vyslané skupiny, která má určeného vedoucího, ohlásí pracovní úraz, zjistí jeho příčinu a sepiše o něm záznam tento vedoucí ve spolupráci s organizací, v níž se úraz stal. Jinak se postupuje podle odstavce 1.

[4] Utrpí-li pracovní úraz podléhající registraci pracovník skupiny vyslané na práce mimo území Československé socialistické republiky, ohlásí pracovní úraz, zjistí jeho příčinu a sepiše o něm záznam vedoucí skupiny. Utrpí-li pracovní úraz vedoucí vyslané skupiny, splní tyto povinnosti určený zástupce vedoucího, popřípadě jiný pracovník skupiny. Další opatření podle této vyhlášky provede organizace, která pracovníka vyslala na práci v zahraničí; byl-li pracovník uvolněn na práci v zahraničí organizací, která je ve smluvním vztahu s některou organizací zahraničního obchodu, učiní tak uvolňující organizace ve spolupráci s touto organizací zahraničního obchodu.

[5] Povinnosti vyplývající z této vyhlášky při pracovním úrazu účně plní organizace, která pro...

¹²⁾ Povinnosti organizace uložené § 10 zákona č. 33/1965 Sb., o regresních náhradách, a § 13 vyhlášky č. 34/1965 Sb., kterou se provádí zákon o regresních náhradách, tím nejsou dotčeny.

vádí výchovu učně v době, kdy k pracovnímu úrazu došlo.

(havárií) a poruch technických zařízení podléhající dozoru orgánů uvedených v § 5 odst. 4 písm. b) a c) upravují zvláštní předpisy.

II. oddíl

Hlášení provozních nehod (havárií) a poruch technických zařízení, zjišťování a vyšetřování jejich příčin

§ 9

(1) Provozní nehodou (havárií) se rozumí událost, kterou byly vážně ohroženy životy a zdraví osob, nebo provoz, popřípadě rozvoj organizace, nebo kterou byla na majetku organizace způsobena škoda zřejmě převyšující 100 000,— Kčs.

(2) Poruchou technického zařízení se rozumí poškození technického zařízení, které způsobilo zastavení nebo omezení jeho provozu, a škoda na něm vzniklá přesahuje zřejmě 20 000,— Kčs, nikoli však 100 000,— Kčs.

(3) Organizace jsou povinny ihned telefonicky, telegraficky nebo jiným vhodným způsobem oznámit provozní nehodu (havárii) orgánům uvedeným v § 5 odst. 2 písm. b) a odst. 4. Poruchu technického zařízení hlásí pouze orgánům uvedeným v § 5 odst. 2 písm. b) a odst. 4 písm. a) až c) a f). Tím není dotčena povinnost hlásit jiné mimořádné provozní události orgánům uvedeným v § 5 odst. 4 písm. b) a c) podle zvláštních předpisů.

(4) Příčiny provozních nehod (havárií) nebo poruch technických zařízení zjišťují organizace za účasti funkcionářů uvedených v § 6 odst. 2. O výsledku uvědomí do dvou dnů písemně orgány uvedené v odstavci 3. Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti, že v souvislosti s poruchou technického zařízení byl spáchán trestný čin, oznámí to organizace ihned příslušnému útvaru Veřejné bezpečnosti. V ostatním se postupuje obdobně podle § 6 odst. 3 až 8.

(5) Hlášení a vyšetřování provozních nehod

III. oddíl

Společná a závěrečná ustanovení

§ 10

Organizace jsou povinny uschovávat doklady uvedené v § 6 až 9 pět let následujících po roce, v němž došlo k pracovnímu úrazu, provozní nehodě (havárii) nebo k poruše technického zařízení.

§ 11

Za dodržování ustanovení této vyhlášky odpovídají vedoucí pracovníci organizací na všech stupních řízení v rozsahu svých funkcí. Nesplnění povinností z ní vyplývajících podléhá postihu podle příslušných předpisů.¹³⁾

§ 12

(1) Ustanovení této vyhlášky se vztahují obdobně též na samostatné provozovatele a jednotlivé uživatele technických zařízení.¹⁴⁾

(2) Ustanovení § 9 a 10 se nevztahují na provozní nehody ve smyslu zvláštních předpisů v železniční, letecké, lodní a silniční dopravě¹⁵⁾ a na požáry.

§ 13

(1) Příslušným orgánem podle této vyhlášky je orgán příslušný podle místa pracovního úrazu, popřípadě provozní nehody (havárie) nebo poruchy technického zařízení.

(2) Dojde-li k pracovnímu úrazu mimo území Československé socialistické republiky (§ 8 odst. 4),

¹³⁾ § 6 odst. 1, § 17 odst. 2 písm. a) a b), § 20 odst. 2 a § 29 zákona č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku, ve znění pozdějších předpisů.

§ 6 odst. 2 zákona č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce.

§ 47 odst. 1 písm. b) zákona č. 41/1957 Sb. (horní zákon).

§ 6 odst. 1 písm. e) a f) zákona SNR č. 42/1972 Sb., o organizaci a o rozšíření dozoru státní báňské správy.

¹⁴⁾ Jde zejména o osoby, kterým byla povolena samostatná výdělečná činnost a o samostatně hospodařící rolníky.

¹⁵⁾ § 16 odst. 1 písm. g) vyhlášky č. 52/1964 Sb., kterou se provádí zákon o drahách, ve znění vyhlášky č. 132/1969 Sb.

Směrnice o koordinaci a součinnosti orgánů dopravy, bezpečnosti a prokuratury při železničních nehodách (reg. v částce 12/1973 Sb.).

§ 45 zák. č. 47/1956 Sb., o civilním letectví (letecký zákon).

Předpis federálního ministerstva dopravy o odborném šetření příčin leteckých nehod (reg. v částce 14/1975 Sb.).

Směrnice o koordinaci postupu a součinnosti orgánů dopravy, bezpečnosti a prokuratury při leteckých nehodách, uveřejněné ve Věstníku dopravy č. 15/1975.

§ 18 zákona č. 26/1964 Sb., o vnitrozemské plavbě.

§ 21 až 26 vyhlášky č. 137/1974 Sb., o vnitrozemské plavbě.

§ 3 písm. c) vládního nařízení č. 54/1953 Sb., o provozu na silnicích.

je příslušným orgánem ve smyslu § 5 odst. 3 a 4 a § 7 odst. 1 a 3 orgán, v jehož obvodu působnosti má organizace sídlo.

182/1969 Sb., o evidenci a registraci pracovních úrazů a o hlášení provozních nehod (havárií) a poruch technických zařízení.

§ 14

Zrušuje se vyhláška Slovenského úřadu bezpečnosti práce a Slovenského báňského úřadu č.

§ 13

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1978.

Předseda
Slovenského báňského úřadu:

Ing. Baran v. r.

Náměstek ředitele
Slovenského úřadu bezpečnosti práce:

Ing. Macháč v. r.

112

VYHLÁŠKA

federálního ministerstva práce a sociálních věcí

ze dne 16. října 1975,

kteřou se upravují některé podrobnosti o zjišťování průměrného výdělku

Federální ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví podle § 275 odst. 3 zákoníku práce ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 55/1975 Sb.) po projednání s federálním ministerstvem financí a Ústřední radou odborů:

§ 1

Hrubý výdělek

(1) Do hrubého výdělku se kromě druhů mezd uvedených v § 31 odst. 2 a 5 nařízení vlády ČSSR č. 54/1975 Sb., kterým se provádí zákoník práce (dále jen „nařízení vlády“), nezahrnují tyto příjmy pracovníka:

a) náhrady mzdy poskytované pracovníkům podle pracovních předpisů,

b) dávky nemocenského pojištění nebo jiná obdobná plnění, včetně mateřského příspěvku,¹⁾

c) odměny vyplácené podle předpisů o objevech, vynálezech, zlepšovacích návrzích a průmyslových vzorech;²⁾ zahrnují se však odměny za rozpracování, zkoušení nebo zavádění objevu, vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru, jakož i odměny za upozornění na možnost využití vynálezu nebo zlepšovacího návrhu již využitého v jiné organizaci,³⁾

d) náhrada za ztrátu na výdělků, popřípadě na důchodu, náhrada za bolest, za ztížení společenského uplatnění a za věcnou škodu, poskytované pracovníkům při pracovních úrazech a nemocech z povolání,⁴⁾

e) mzdové vyrovnání a odstupné poskytované pracovníkům uvolněným a převedeným při provádě-

1) Zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců; zákon č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o příspěvcích na děti z nemocenského pojištění, ve znění zákona č. 99/1972 Sb., o zvýšení příspěvků na děti a výchovného; vyhláška č. 143/1965 Sb., o poskytování peněžitých dávek v nemocenském pojištění; zákon č. 107/1971 Sb., o mateřském příspěvku.

2) Zákon č. 84/1972 Sb., o objevech, vynálezech, zlepšovacích návrzích a průmyslových vzorech.

3) § 21 vyhlášky č. 106/1972 Sb., o odměňování objevů, vynálezů, zlepšovacích návrhů a průmyslových vzorů.

4) § 193 zákoníku práce.

dění racionalizačních a organizačních opatření a při uvolňování a převádění pracovníků v hornictví,⁵⁾

- f) příspěvky a náhrady, které se poskytují pracovníkům získaným nábořem, s výjimkou příspěvku na zapracování,⁶⁾
- g) náhrady cestovních, stěhovacích a jiných výdajů,⁷⁾
- h) náhrady poskytované pracovníkům za používání vlastních osobních vozidel při vnějších výkonech,⁸⁾
- ch) náhrady poskytované pracovníkům za používání služebního osobního automobilu při vnějších výkonech,⁹⁾
- i) věnostní přídavek horníků a jeho náhrada,¹⁰⁾
- j) náhrady za používání vlastního nářadí, zařízení a předmětů potřebných pro výkon práce,¹¹⁾
- k) studijní příspěvek,¹²⁾
- l) finanční náhrada za neodebrané naturální požitky,¹³⁾
- m) odměny při významných pracovních a životních výročí.¹⁴⁾

(2) Do hrubého výdělku nevidomých pracovníků¹⁵⁾ se nezahrnují příjmy uvedené v odstavci 1 a druhy mezd uvedené v § 31 odst. 2 písm. a) až d) a odst. 5 nařízení vlády.

(3) Odměnami členů záchranných sborů uvedených v § 31 odst. 3 písm. b) nařízení vlády se rozu-

mějí jen odměny za činnost při záchranném zásahu.¹⁶⁾

§ 2

Odpracované dny

(1) Pro posouzení, zda se prodlužuje rozhodné období¹⁷⁾ a pro posouzení, zda se použije pravděpodobného výdělku,¹⁸⁾ považuje se za odpracovaný den, v němž pracovník

- a) konal práci podle rozvrhu směn,¹⁹⁾
- b) vybíral si náhradní volno,²⁰⁾
- c) měl neomluvenou nepřítomnost v práci.

Přitom se nepřihlíží ke kalendářním měsícům, které se do rozhodného období nezapočítávají.²¹⁾

(2) Průměrný výdělek u pracovníka, který má pracovní dobu rozvrženu nerovnoměrně na jednotlivé týdny nebo který ji má rozvrženu na méně než pět dnů v týdnu,²²⁾ se zjišťuje po odpracování 70 dnů; do té doby se místo průměrného výdělku používá pravděpodobného výdělku.

Způsob zjištění průměrného výdělku

§ 3

Průměrný výdělek se zjišťuje podle způsobu evidence pracovní doby a stavu výpočetní techniky v organizaci jako průměrný hodinový výdělek, popřípadě jako průměrný denní výdělek, pokud dále není stanoveno jinak.

⁵⁾ Vyhláška č. 74/1970 Sb., kterou se upravuje uvolňování, umísťování a hmotné zabezpečení pracovníků v souvislosti s prováděním racionalizačních a organizačních opatření; výnos F MPSV ze dne 3. července 1970 čj. F V/1-662/70-1142 o opatřeních k prohloubení hmotného a sociálního zabezpečení uvolňovaných a převáděných pracovníků v hornictví.

⁶⁾ § 5 vyhlášky č. 33/1974 Sb., o příspěvcích a náhradách, které se poskytují pracovníkům získaným nábořem prováděným národními výbory.

⁷⁾ Vyhláška č. 96/1967 Sb., o náhradách cestovních, stěhovacích a jiných výdajů; Směrnice F MPSV ze dne 14. ledna 1972 čj. II/1-126/72-7501 k provedení některých ustanovení vyhlášky č. 96/1967 Sb.; resortní předpisy.

⁸⁾ Vyhláška č. 41/1965 Sb., o používání vlastních osobních vozidel pracovníky při vnějších výkonech, ve znění vyhl. č. 34/1974 Sb.

⁹⁾ Výnos ministerstva dopravy ze dne 5. dubna 1965 čj. 14 757/65, o používání služebních osobních automobilů bez přiděleného řidiče pracovníky při vnějších výkonech, ve znění výnosu F MPSV ze dne 30. března 1974 čj. II/1-2669/74-7501.

¹⁰⁾ Zákon č. 177/1968 Sb., o věnostním přídávku horníků; výnos F MPSV z 3. 7. 1970 — viz pod poznámkou 5).

¹¹⁾ § 131 písm. b) zákoníku práce.

¹²⁾ § 12 vyhlášky č. 140/1968 Sb., o pracovních úlevách a hospodářském zabezpečení studujících při zaměstnání.

¹³⁾ Např. výnos min. hornictví č. 8 ze dne 1. dubna 1967 o deputátním uhlí a dříví v uhelném průmyslu.

¹⁴⁾ Vyhláška č. 159/1970 Sb., o poskytování odměn při významných pracovních a životních výročí.

¹⁵⁾ § 31 odst. 3 písm. a) nařízení vlády.

¹⁶⁾ Např. výnos federálního ministerstva paliv a energetiky ze dne 28. září 1973 č. 4/73 o mzdových podmínkách pracovníků báňské záchranné služby.

¹⁷⁾ § 32 nařízení vlády.

¹⁸⁾ § 33 odst. 1 nařízení vlády.

¹⁹⁾ § 87 odst. 2 zákoníku práce.

²⁰⁾ § 64 odst. 1 písm. c) nařízení vlády.

²¹⁾ § 32 odst. 6 nařízení vlády.

²²⁾ § 85 a 156 zákoníku práce.

§ 4

Průměrný hodinový (denní) výdělek pracovníka včetně mzdy za práci přesčas se zjišťuje

- a) u pracovníků odměňovaných hodinovou mzdou tak, že se hrubý výdělek dělí počtem pracovních hodin (dnů) připadajících podle rozvrhu stanovené týdenní pracovní doby pracovníka na rozhodné období; tento počet se snižuje o hodiny (dny) omluvené nepřítomnosti v práci a zameškané pro vazbu,
- b) u pracovníků odměňovaných měsíční mzdou tak, že se k poměrné části měsíční základní mzdy připadající na jednu hodinu (den) připočte průměr ostatních složek mzdy zjištěný podle ustanovení písm. a); při zjišťování poměrné části měsíční základní mzdy se vychází z měsíční základní mzdy ve výši, která by pracovníku příslušela v měsíci, v němž se mu poskytuje náhrada mzdy, kdyby po celý měsíc pracoval. Zameškal-li pracovník v rozhodném období neomluveně práci, postupuje se jako u pracovníků odměňovaných hodinovou mzdou [písm. a)],
- c) neumožňuje-li stav evidence pracovní doby zjištění průměrného hodinového výdělku včetně mzdy za práci přesčas podle ustanovení předchozích odstavců, může se hodinový průměrný výdělek zjistit tak, že se průměrný denní výdělek včetně mzdy za práci přesčas (průměr ostatních složek mzdy) dělí průměrným počtem pracovních hodin připadajících podle rozvrhu stanovené týdenní pracovní doby pracovníka na jeden pracovní den.

§ 5

Při výpočtu náhrady mzdy při překážce v práci kratší než jedna směna se u pracovníků odměňovaných hodinovou mzdou zjišťuje průměrný hodinový výdělek bez mzdy za práci přesčas.²³⁾ Přitom se postupuje tak, že se hrubý výdělek sníží o mzdu za práci přesčas včetně příplatku za ni a dělí počtem pracovních hodin připadajících podle rozvrhu stanovené týdenní pracovní doby na rozhodné období sníženým o hodiny omluvené nepřítomnosti v práci a zameškané pro vazbu. Nelze-li výkony dosažené v době práce přesčas zjistit odděleně od výkonů dosažených ve stanovené pracovní době, zjišťuje se průměrný hodinový výdělek bez mzdy za práci přesčas tak, že se hrubý výdělek snížený o příplatek za práci přesčas dělí počtem hodin odpracovaných v rozhodném období zvýšeným o hodiny neomluvené nepřítomnosti v práci.

§ 6

- (1) Jestliže pracovníku byla v rozhodném období

zúčtována k výplatě roční prémie nebo roční odměna (jejich část), pokud se zahrnuje do hrubého výdělku a náleží za kalendářní rok bezprostředně předcházející roku, v němž byla zúčtována k výplatě, zjistí se její průměr (průměr její části) odděleně tak, že se dělí počtem hodin (dnů) odpracovaných v kalendářním roce, za který náleží. Tento průměr se připočte k průměru zjištěnému podle předchozích ustanovení; přitom se u pracovníků odměňovaných hodinovou mzdou hrubý výdělek sníží o tyto roční prémie nebo roční odměny (jejich část), u pracovníků odměňovaných měsíční mzdou se o tyto roční prémie nebo roční odměny (jejich část) sníží ostatní složky mzdy uvedené v § 4 písm. b).

(2) Jestliže v rozhodném období prodlouženém podle § 32 odst. 3 nařízení vlády byly zúčtovány dvě takové roční prémie nebo roční odměny (jejich část), postupuje se obdobně podle odstavce 1 s tím rozdílem, že se obě roční prémie nebo roční odměny (jejich část) sečtou a dělí počtem odpracovaných hodin (dnů) v kalendářních letech, za která náleží.

§ 7

Počet pracovních hodin (dnů), kterými se dělí podle předcházejících ustanovení hrubý výdělek, popřípadě ostatní složky mzdy uvedené v § 4 písm. b), popřípadě roční prémie nebo roční odměna uvedené v § 6, se nesnižuje o hodiny (dny)

- a) náhradního volna,

- b) neomluvené nepřítomnosti v práci,

- c) svátků, kdy pracovník nepracuje proto, že je svátek, jestliže se mu za něj měsíční mzda nekrátí.²⁴⁾

§ 8

(1) Průměrný měsíční výdělek pro účely náhrady škody se zjišťuje u pracovníků odměňovaných hodinovou mzdou vynášením průměrného hodinového (denního) výdělku včetně případné mzdy za práci přesčas a příplatku za ni průměrným počtem pracovních hodin (dnů) připadajících na jeden měsíc z celkového počtu pracovních hodin (dnů) v roce. U pracovníků odměňovaných měsíční mzdou se k měsíční základní mzdě připočítá průměr ostatních složek mzdy připadajících na jeden měsíc a určený podle předchozí věty.

(2) Průměrný měsíční čistý výdělek se zjišťuje z hrubého průměrného měsíčního výdělku odečtením daně ze mzdy podle sazby příslušné pro pracovníka v měsíci, v němž vznikl nárok na náhradu.

²³⁾ U pracovníků odměňovaných měsíční mzdou se při překážkách kratších než jedna směna poskytuje náhrada mzdy ve výši poměrné části základní měsíční mzdy (§ 31 odst. 6 nařízení vlády).

²⁴⁾ § 64 odst. 1 písm. d) nařízení vlády.

§ 9

Pro účely náhrady mzdy za dovolenou na zotavenou pracovníků v dopravě a spojích,²⁵⁾ kteří čerpají dovolenou v kalendářních dnech, se průměrný výdělek připadající na jeden kalendářní den zjišťuje z počtu kalendářních dnů v rozhodném období, sníženého o dny omluvené nepřítomnosti v práci a o dny zameškané vazbou. Dny, které se takto odpočítávají, se uvádějí v kalendářních dnech bez ohledu na to, za kolik dnů byla poskytnuta náhrada mzdy; přitom se postupuje obdobně, jak je uvedeno v § 7.

§ 10

Rozhodné období

Stejně jako při vzniku pracovního poměru se posuzuje rozhodné období, došlo-li u pracovníka

- a) ke změně způsobu odměňování při přechodu na smíšenou nebo podílovou mzdu z jiné mzdové formy a naopak nebo
- b) k převedení na jinou práci v souvislosti s uložením trestu nápravného opatření nebo při návratu z ní po skončení tohoto trestu²⁶⁾ anebo
- c) k převedení na jinou práci v souvislosti s uložením trestu zákazu činnosti nebo při návratu z ní po skončení tohoto trestu.²⁷⁾

§ 11

Trvalá změna základní mzdy

(1) Za trvalou změnu základní mzdy se pro účely zjišťování průměrného výdělku považuje změna základní mzdy

- a) v rámci stanoveného rozpětí příslušného mzdového tarifu,
- b) při změně tarifní třídy (funkce) a u dělníků při změně osobní (kvalifikační) třídy,
- c) v souvislosti se změnou tarifní stupnice s výjimkou případů, kdy ke změně dochází v souvislosti s přechodem na jinou pracovní dobu,²⁸⁾
- d) při změně procenta podílu z docílené tržby u pracovníků odměňovaných podílovou mzdou,

²⁵⁾ § 101 odst. 5 zákoníku práce.

²⁶⁾ § 43 až 45 trestního zákona.

²⁷⁾ § 49 a 50 trestního zákona.

²⁸⁾ Vyhláška č. 63/1968 Sb., o zásadách pro zkracování týdenní pracovní doby a pro zavádění provozních a pracovních režimů s pětidenním pracovním týdnem.

²⁹⁾ Ustanovení výnosů o odměňování dělníků při přidělení některých krátkodobých úkolů apod.

³⁰⁾ § 115 odst. 3 až 5 zákoníku práce.

³¹⁾ § 32 odst. 4 nařízení vlády.

³²⁾ Vyhláška ministerstva práce a sociálních věcí České socialistické republiky č. 61/1969 Sb., o finančním a hmotném zabezpečení učňů; vyhláška ministerstva práce a sociálních věcí Slovenské socialistické republiky č. 67/1969 Sb., o finančním a hmotném zabezpečení učňů; vyhláška ministerstva práce a sociálních věcí České socialistické republiky č. 110/1970 Sb., o finančním a hmotném zabezpečení učňů v internátních učňovských školách pro mládež vyžadující zvláštní péči a v učňovských školách navštěvovaných učni z ústavů sociální péče pro tělesně vadnou mládež; vyhláška ministerstva práce a sociálních věcí Slovenské socialistické republiky č. 156/1970 Sb., o finančním a hmotném zabezpečení učňů v internátních učňovských školách pro mládež vyžadující zvláštní péči a v učňovských školách navštěvovaných učni z ústavů sociální péče pro tělesně vadnou mládež.

dojde-li k ní pro změnu osobní (kvalifikační) třídy pracovníka nebo pro změnu třídy jím vykonávané práce.

(2) Za trvalou změnu základní mzdy se považuje též

- a) přiznání, změna a odnětí osobního platu,
- b) změna základní mzdy v případech uvedených v § 37 odst. 1 písm. a), b), c) a e) zákoníku práce.

(3) Jako při trvalé změně základní mzdy se postupuje při změně sjednané délky týdenní pracovní doby s tím, že výše ostatních složek mzdy zúčtovaných v rozhodném období se upraví podle poměru délky nové a dřívější pracovní doby; toto ustanovení neplatí při změnách délky týdenní pracovní doby podle bodu 1 vyhlášky č. 63/1968 Sb.

(4) Za trvalou změnu základní mzdy se nepovažuje

- a) je-li pracovník odměňován dočasně průměrným výdělkem,²⁹⁾
- b) převedení pracovníka na jinou práci, je-li mu k nové mzdě poskytován doplatek do průměrného výdělku,³⁰⁾
- c) přechod z úkolové mzdy na časovou a naopak a
- d) změna třídy vykonávané práce u dělníků.

§ 12

Průměrný výdělek učňů

Při zjišťování průměrného výdělku u učňů platí úprava pro pracovníky v pracovním poměru s těmito odchylkami:

- a) průměrný výdělek učňů v přípravném období se stanoví ve výši poměrné části měsíční odměny přiznané učni, která se posuzuje jako základní mzda;
- b) dnem přechodu učně z přípravného období do období odborného rozvoje počíná nové rozhodné období jako při vzniku pracovního poměru;³¹⁾
- c) změna procentní sazby výdělku,³²⁾ případně

změna měsíční odměny v rámci rozpětí stanovená uční při práci v časové mzdě nebo úkolové mzdě v období odborného rozvoje, se neposuzuje jako trvalá změna základní mzdy;

- d) při zjišťování průměrného výdělku v období odborného rozvoje se nepřihlíží k počtu dnů, v nichž se učeň v rozhodném období účastnil vyučování.

§ 13

Dohody o pracovní činnosti

Průměrný výdělek pracovníků činných podle dohody o pracovní činnosti se pro účely náhrady škody²³⁾ a v ostatních případech sjednaných v dohodě zjišťuje obdobně jako průměrný výdělek u pracovníků v pracovním poměru; je-li pracovní činnost vykonávána nepravidelně, vychází se při výpočtu průměrného výdělku z počtu kalendářních dnů v rozhodném období.

Závěrečná ustanovení

§ 14

Zrušují se

- a) výnos federálního ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 28. prosince 1972 čj. F V/1-9999/72-9211 (1858), kterým se stanoví odchylný způsob výpočtu průměrného výdělku pro pracovníky organizací, v nichž se uplatňuje racionalizace mzdových soustav (reg. v částce 1/1973 Sb.),
- b) výklad ministerstva práce a sociálních věcí České socialistické republiky a České správy nemocenského pojištění o výpočtu průměrného výdělku u školských pracovníků (Věstník MŠK, sešit 8 z 20. srpna 1970, ročník 1970, čj. 19 384/70-V/4),
- c) odchylky při výpočtu průměrného výdělku u některých pracovníků v oboru školství a zdravotnictví čj. F V/1-1751/71-9223 z 31. 12. 1971 (reg. v částce 7/1972 Sb.).

§ 15

Vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1976.

Náměstek ministra:

- Ing. Tomásek v. r.

²³⁾ § 235 zákoníku práce.

113

VYHLÁŠKA

Ústřední rady odborů

ze dne 1. října 1975,

**kteřou se mění a doplňují některá ustanovení vyhlášky Ústřední rady odborů č. 143/1965 Sb.,
o poskytování peněžitých dávek v nemocenském pojištění**

Ústřední rada odborů stanoví podle § 51 odst. 1 a § 63 odst. 2 a 3 zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění zákona č. 16/1959 Sb. a zákona č. 87/1968 Sb. a podle § 36 odst. 1 zákona č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění:

Čl. I

Vyhláška Ústřední rady odborů č. 143/1965 Sb., o poskytování peněžitých dávek v nemocenském pojištění, ve znění vyhlášky č. 95/1968 Sb., o poskytování přídavků na děti v nemocenském pojištění, se mění a doplňuje takto:

1. § 1 odst. 3 zní:

„(3) Mzdy uvedené v odstavci 1 se považují za započitatelný výdělek i tehdy, když se z nich daň ze mzdy nesráží proto, že jde o nevidomého pracovníka, nebo jen proto, že mzda nedosahuje zdanitelné výše, anebo když se z nich daň ze mzdy neplatí podle mezinárodních ujednání o zamezení dvojího zdanění.“

2. V § 2 odstavec 1 zní:

„(1) Do započitatelného výdělku pracovníka se nezahrnují:

- a) příjmy osvobozené zcela nebo zčásti od daně ze mzdy;
- b) odměny vyplácené podle předpisů o objevech, vynálezech, zlepšovacích návrzích a průmyslových vzorech;¹⁾ zahrnují se však odměny za rozpracování, zkoušení nebo zavádění objevu, vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru, jakož i odměny za upozornění na

možnost využití vynálezu nebo zlepšovacího návrhu již využitého v jiné organizaci;²⁾

- c) naturální požitky, finanční náhrady za neodebrané naturální požitky³⁾ a jiná plnění, která pracovníku náleží i v době pracovní neschopnosti;
- d) mzda za práci konanou nad týdenní pracovní dobu stanovenou pro pracovní úsek, na kterém je pracovník činný, včetně příplatku za práci přesčas; mzda za takovou práci se však do započitatelného výdělku zahrnuje, jestliže je za ni poskytnuto náhradní volno;
- e) podíly na hospodářských výsledcích;
- f) roční odměny vedoucím pracovníkům;
- g) stabilizační odměny za odpracovaná léta a stabilizační náborové odměny;
- h) náhrady mzdy poskytované pracovníkům podle pracovněprávních předpisů, jakož i náhrada mzdy za nevyčerpanou dovolenou na zotavenou;
- ch) dávky nemocenského pojištění nebo jiná obdobná plnění včetně mateřského příspěvku;
- i) náhrady služebních výdajů (náhrady cestovních a stěhovacích výdajů, odlučné, režijní příplatky, zahraniční přídavek apod.);
- j) náhrady škody (např. při pracovních úrazech a nemocech z povolání).“

za odstavec 1 se vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Odměny za činnost při záchranném zásahu poskytované členům záchranných sborů zřízených podle zvláštních předpisů pro riziková pracoviště⁴⁾ se do započitatelného výdělku zahrnují, i když jsou osvobozeny od daně ze mzdy.“

dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

¹⁾ Zákon č. 84/1972 Sb., o objevech, vynálezech, zlepšovacích návrzích a průmyslových vzorech; vyhláška č. 106/1972 Sb., o odměňování objevů, vynálezů, zlepšovacích návrhů a průmyslových vzorů.

²⁾ § 21 vyhlášky č. 106/1972 Sb.

³⁾ Např. výnos ministerstva hornictví č. 8 ze dne 1. 4. 1967 o deputátním uhlí a dříví v uhelném průmyslu.

⁴⁾ Např. výnos federálního ministerstva paliv a energetiky ze dne 28. 9. 1973 č. 4/73 o mzdových podmínkách pracovníků báňské záchranné služby.

3. § 4 zní:

„§ 4

(1) Rozhodným obdobím, z něhož se zjišťuje započitatelný výdělek pro stanovení nemocenského při pracovní neschopnosti, pokud se v dalších ustanoveních nestanoví jinak, je kalendářní rok bezprostředně předcházející před vznikem pracovní neschopnosti.

(2) Vstoupil-li pracovník do zaměstnání v organizaci teprve v průběhu kalendářního roku předcházejícího před vznikem pracovní neschopnosti, je rozhodným obdobím doba od vstupu do zaměstnání do konce tohoto kalendářního roku

(3) Jestliže pracovník v rozhodném období podle předchozích odstavců neodpracoval alespoň

- a) 70 dnů, má-li týdenní pracovní dobu rozvrženou na 5 pracovních dnů anebo nerovnoměrně, nebo má-li pracovní dobu rozvrženou na méně než 5 pracovních dnů v týdnu,
- b) 80 dnů, má-li týdenní pracovní dobu rozvrženou na více než 5 pracovních dnů,

prodlužuje se rozhodné období do konce zúčtovacího období bezprostředně předcházejícího před vznikem pracovní neschopnosti. Za odpracovaný se považuje den, v němž pracovník konal práci podle rozvrhu směn,⁵⁾ vybíral si náhradní volno za práci přesčas,⁶⁾ měl neomluvenou nepřítomnost v práci; přitom se nepřihlíží ke kalendářním měsícům, které se do rozhodného období nezahrnují (§ 10 odst. 1).

(4) Vstoupil-li pracovník do zaměstnání v organizaci v běžném kalendářním roce, je rozhodným obdobím doba od vstupu do zaměstnání do konce zúčtovacího období bezprostředně předcházejícího před vznikem pracovní neschopnosti.

(5) Stejně jako při vstupu do zaměstnání se posuzuje rozhodné období, došlo-li u pracovníka

- a) k nástupu do práce po skončení soustavné přípravy na budoucí povolání;
- b) k opětnému nástupu do práce po skončení výkonu veřejné funkce, který trval aspoň jeden rok, po skončení základní (náhradní) vojenské služby, další mateřské dovolené a výkonu trestu odnětí svobody;
- c) ke změně způsobu odměňování spočívající v tom, že pracovník, který byl dosud odměňován hodinovou mzdou, je odměňován mzdou měsíční, nebo naopak;
- d) ke změně způsobu odměňování při přechodu na smíšenou nebo na podílovou mzdu z jiné mzdové formy a naopak;

e) k převedení na jinou práci v souvislosti s uložením trestu nápravného opatření,⁷⁾ trestu zákalu činnosti⁸⁾ nebo při návratu z ní po skončení takového trestu.

(6) Při trvalé změně základní mzdy, vymezené pracovněprávními předpisy,⁹⁾ se zjišťuje započitatelný výdělek:

- a) pracovníka s měsíční mzdou z nové měsíční základní mzdy a odděleně z ostatních započitatelných složek mzdy,
- b) pracovníka s hodinovou mzdou z nového běžně měsíčně zúčtovaného započitatelného výdělku a odděleně z ostatních započitatelných složek mzdy

Pro zjištění nového běžně měsíčně zúčtovaného započitatelného výdělku pracovníka s hodinovou mzdou začíná rozhodné období od trvalé změny základní mzdy a končí stejně jako rozhodné období podle předchozích odstavců. Pro zjištění ostatních započitatelných složek mzdy uvedených pod písm. a) a b) je rozhodným obdobím doba stanovená v předchozích odstavcích bez ohledu na trvalou změnu základní mzdy.“

4. V § 6 odstavec 3 zní:

„(3) Jestliže pracovníku byla v rozhodném období zúčtována započitatelná roční prémie nebo roční odměna, která náleží za kalendářní rok bezprostředně předcházející roku, v němž byla zúčtována, zjistí se její průměr odděleně od ostatního započitatelného výdělku tak, že započitatelná roční prémie nebo roční odměna se dělí dobou odpracovanou v kalendářním roce, za který náleží. Tento průměr se připočte k průměru zjištěnému podle předchozích odstavců ze započitatelného výdělku sníženého o tuto započitatelnou roční prémie nebo roční odměnu. Jestliže v rozhodném období byly zúčtovány dvě takové roční prémie nebo roční odměny, postupuje se obdobně s tím rozdílem, že obě roční prémie nebo roční odměny se sečtou a dělí se dobou odpracovanou v kalendářních letech, za která náleží.“

připojují se odstavce 4, 5, 6 a 7, které zní:

„(4) U nevidomého pracovníka se čistá denní mzda zjišťuje podle předchozích odstavců s tím rozdílem, že se ze započitatelného výdělku neodečítá daň ze mzdy.

(5) U člena záchranného sboru, kterému byly v rozhodném období zúčtovány odměny za činnost při záchranném zásahu (§ 2 odst. 2), se čistá denní mzda zjistí podle odstavců 1 až 3 ze započitatelného

⁵⁾ § 87 odst. 2 zákoníku práce.

⁶⁾ § 96 a § 116 zákoníku práce.

⁷⁾ § 43 až 45 trestního zákona.

⁸⁾ § 49 a § 50 trestního zákona.

⁹⁾ Zákoník práce a prováděcí předpisy k němu.

ného výdělku sníženého o tyto odměny. K takto zjištěné čisté denní mzdě se připočte poměrná částka z těchto odměn připadající na pracovní den; při zjištění této poměrné částky se neodečítá daň ze mzdy.

[6] Při změně pracovního úvazku se započitatelný výdělek zjišťuje obdobně jako při trvalé změně základní mzdy (§ 4 odst. 6) s tím rozdílem, že výše ostatních započitatelných složek mzdy zúčtovaných před změnou pracovního úvazku se upraví v poměru nového a dřívějšího pracovního úvazku.

[7] U pracovnice, která byla převedena na jinou práci v souvislosti s těhotenstvím nebo mateřstvím a u které vznikla pracovní neschopnost v době tohoto převedení, se nemocenské stanoví ze započitatelného výdělku zúčtovaného pracovníci v rozhodném období zjištěném ke dni převedení, pokud je to pro pracovníci příznivější; došlo-li u takové pracovnice po převedení na jinou práci ke změně pracovního úvazku, upraví se započitatelný výdělek v poměru nového a dřívějšího pracovního úvazku.

5. § 7 zní:

„§ 7

Je-li pracovník odměňován měsíční mzdou, určuje se denní nemocenské tak, že měsíční základní mzda, která je pro něho stanovena v době vzniku pracovní neschopnosti, se po odečtení daně ze mzdy dělí průměrným počtem pracovních dnů připadajících na jeden měsíc z celkového počtu pracovních dnů v roce. Má-li pracovník kromě měsíční základní mzdy ještě ostatní započitatelné složky mzdy, zvýší se měsíční základní mzda o poměrnou částku, která z ostatních započitatelných složek mzdy v rozhodném období připadá na jeden kalendářní měsíc, při určení této částky se postupuje obdobně podle § 6. Zameškal-li pracovník odměňovaný měsíční mzdou v rozhodném období neomluveně práci, určí se mu denní nemocenské vždy způsobem uvedeným v § 6.

6. V § 8 se vypouští odstavce 2 a označení odstavce 1 tohoto paragrafu.

7. § 9 zní:

„§ 9

[1] Neodpracoval-li pracovník v rozhodném období počet dnů uvedený v § 4 odst. 3 nebo vznikla-li jeho pracovní neschopnost již v kalendářním měsíci, v němž vstoupil do zaměstnání nebo v němž nastal případ uvedený v § 4 odst. 5, stanoví se ne-

mocenské z pravděpodobného započitatelného výdělku.

[2] Pravděpodobný započitatelný výdělek se zjišťuje, jestliže pracovní neschopnost vznikla již v kalendářním měsíci, v němž pracovník vstoupil do zaměstnání nebo v němž nastal případ uvedený v § 4 odst. 5, ke dni vzniku pracovní neschopnosti. Při pracovní neschopnosti vzniklé v dalším zúčtovacím období se pravděpodobný započitatelný výdělek zjišťuje znovu, a to vždy za dobu do konce zúčtovacího období předcházejícího dni vzniku pracovní neschopnosti. Takto se postupuje, dokud pracovník neodpracoval v rozhodném období počet dnů uvedený v § 4 odst. 3.

[3] „Pravděpodobný započitatelný výdělek se zjišťuje ze započitatelného výdělku, kterého pracovník dosáhl v období uvedeném v předchozím odstavci, popřípadě upraveného podle započitatelného výdělku pracovníků vykonávajících v organizaci stejnou nebo obdobnou práci. Pravděpodobný započitatelný výdělek se úměrně krátí pro neomluvenou nepřítomnost v práci, a to v poměru doby neomluvené nepřítomnosti v práci v období, z něhož se zjišťuje, k době odpracované v tomto období.“

8. § 10 odst. 1 zní:

„[1] Do rozhodného období se nezahrnují kalendářní měsíce, za které se pracovníci poskytli vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství¹⁰⁾ a za které bylo pracovníku poskytováno mzdové vyrovnání podle předpisů upravujících uvolňování, umisťování a hmotné zabezpečení pracovníků v souvislosti s prováděním racionalizačních a organizačních opatření,¹¹⁾ a nepřihlíží se ani k výdělku za tyto kalendářní měsíce.“

9. § 41 se doplňuje odstavcem 3, který zní:

„[3] Za pracovníka jinak osamělého pro účely podpory při ošetřování člena rodiny se považuje pracovník (pracovnice) svobodný, ovdovělý, rozvedený nebo z jiných vážných důvodů osamělý, který nežije s družkou (druhem).“¹²⁾

10. V § 44 písmeno c) zní:

„c) Byl-li pracovník v souvislosti s těhotenstvím zkrácen pracovní úvazek, popřípadě došlo-li u ní z tohoto důvodu bez jejího zavinění ke snížení základní mzdy, nepřihlíží se při stanovení peněžité pomoci v mateřství k dobám po takových změnách ani k výdělku v nich.“

¹⁰⁾ Zákon č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění.

¹¹⁾ Vyhláška č. 74/1970 Sb., kterou se upravuje uvolňování, umisťování a hmotné zabezpečení pracovníků v souvislosti s prováděním racionalizačních a organizačních opatření.

¹²⁾ § 25 odst. 4 zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění zákona č. 87/1968 Sb., o změnách v nemocenském pojištění a nemocenské péči.

v písmenu f)

se vypouští odkaz na § 6 odst. 2 a na § 11, odkaz na § 10 se nahrazuje odkazem na § 10 odst. 2 a odkaz na § 24 se nahrazuje odkazem na § 24 odst. 2.

11. V § 45 odstavec 1 zní:

„(1) Nastoupí-li pracovnice novou mateřskou dovolenou nejpozději do měsíce potom, kdy její předchozí dítě dosáhlo 2 let věku, a splňuje přitom podmínky pro nárok na peněžitou pomoc v mateřství, stanoví se jí peněžitá pomoc v mateřství ze stejné čisté denní mzdy jako v předchozí mateřské dovolené; předpokladem přitom je, že k nástupu nové mateřské dovolené došlo za trvání zaměstnání v téže organizaci nebo v ochranné lhůtě po jeho skončení. Peněžitá pomoc v mateřství se však i této pracovnici stanoví v nové mateřské dovolené podle § 44, jestliže o to požádala a jestliže v mezidobí od skončení předchozí mateřské dovolené do nástupu nové mateřské dovolené vykonávala práci aspoň po 25 pracovních dnů.“

v odstavci 4 se na konci připojuje věta: „Této absolventce se poskytne také podpora při narození dítěte, jestliže jí nenáleží z jiného důvodu.“

12. V § 49

věta první zní: „Pro zjištění dřívější mzdy platí obdobně ustanovení prvního oddílu s tím, že skutečnosti, které se zjišťují ke dni vzniku pracovní neschopnosti, se zde zjišťují ke dni převedení na jinou práci v souvislosti s těhotenstvím a mateřstvím; přitom platí tyto odchylky:“

písmeno d) zní:

„d) Byl-li pracovníci před převedením na jinou práci v souvislosti s těhotenstvím nebo mateřstvím již dříve z tohoto důvodu zkrácen pracovní úvazek, popřípadě došlo-li u ní z tohoto důvodu bez jejího zavinění ke snížení základní mzdy, nepřihlíží se při stanovení dřívější mzdy k dobám po takových změnách ani k výdělku v nich.“

písmeno f) se vypouští.

13. § 65 zní:

„§ 65

Při výpočtu čisté denní mzdy se nepřihlíží k době vazby. Rovněž při výpočtu dřívější a běžné mzdy pro stanovení vyrovnávacího příspěvku pro pracovníci, která je po propuštění z vazby převedena pro těhotenství nebo mateřství na jinou práci, se nepřihlíží k době vazby.“

14. V § 67 se vypouští odstavec 2 a označení odstavce 1 tohoto paragrafu.

15. § 69 se vypouští.

Čl. II

Jestliže skutečnosti rozhodné pro poskytnutí dávky nastaly před 1. lednem 1976, postupuje se podle dosud platných předpisů.

Čl. III

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1976.

Předseda:

Hoffmann v. r.

114

VYHLÁŠKA

ministerstva školství České socialistické republiky

ze dne 27. září 1975

o úpravě studia studentek vysokých škol z důvodů podpory mateřství

Ministerstvo školství České socialistické republiky stanoví podle § 19 odst. 1 zákona č. 19/1966 Sb., o vysokých školách:

Čl. 1

Studentkám v denním studiu na vysokých školách, které jsou těhotné nebo pečují o vlastní nebo osvojené dítě (děti) ve věku do 6 let, povolí děkan,

na vysokých školách, které se nedělí na fakulty, rektor, na jejich žádost, studium podle individuálních nebo skupinových učebních plánů obdobně jako u externího studia.¹⁾

Čl. 2

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:

Ing. Havlín v. r.

¹⁾ § 24 odst. 2 vyhlášky MŠK č. 25/1968 Sb., kterou se vydávají studijní předpisy pro vysoké školy.

115

VYHLÁŠKA

ministerstva zdravotnictví České socialistické republiky

ze dne 29. září 1975

o osvědčeních na nové způsoby prevence, diagnostiky a léčení lidí

Ministerstvo zdravotnictví České socialistické republiky stanoví v dohodě s ministerstvem financí České socialistické republiky a Úřadem pro vynálezy a objevy podle § 155 odst. 2 zákona č. 84/1972 Sb., o objevech, vynálezech, zlepšovacích návrzích a průmyslových vzorech:

ČÁST PRVNÍ
ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1

(1) Novým způsobem prevence, diagnostiky a léčení lidí (dále jen „nová metoda“) je konkrétní vyřešení preventivního, vyšetřovacího nebo léčebného postupu, který se v souladu s rozvojem lékařských nebo farmaceutických věd projevuje prokazatelným zdokonalením, urychlením nebo zlevněním

- a) ochrany před nemocí,
- b) diagnostiky nemocí, úrazů, jejich následků, fyziologických stavů a vad anebo
- c) léčení nemocí, úrazů, jejich následků a vad.

(2) Předmět přihlášky nové metody je nový, nebyl-li před dobou, od níž přísluší přihlašovatel právo přednosti, znám v Československé socialistické republice nebo v zahraničí z veřejně dostupných pramenů, zejména nebyl-li popsán nebo zobrazen ve zveřejněných tiskovinách anebo nebylo-li ho obecně využíváno, popř. nebyl-li přednesen nebo předveden, a to tak zjevně a zřetelně, že by ho odborníci mohli na tomto podkladě využívat.

(3) Konkrétním vyřešením není:

- a) pouhý námět,
- b) popis nové metody bez vědecky prokázaného a zdůvodněného účinku,
- c) pouhé upozornění na nedostatky dosud používaného způsobu prevence, diagnostiky a léčení lidí.

(4) Novým způsobem diagnostiky ve smyslu této vyhlášky nejsou klinické laboratorní vyšetřovací způsoby prováděné mimo tělo živého člověka.¹⁾

¹⁾ Nové klinické laboratorní vyšetřovací způsoby, které jsou vyřešením technického problému, mohou být chráněny jako vynálezy na základě § 24 zákona č. 84/1972 Sb.

§ 2

(1) Autorem nové metody je ten, kdo ji vyřešil vlastní tvůrčí prací.

(2) Vyřešením nové metody vzniká autoru právo na autorství, právo na udělení osvědčení a právo na odměnu v případě využití nové metody. Právo na autorství je nepřevoditelné.

(3) Spoluautoři jsou osoby, které se na vyřešení nové metody podílely společnou tvůrčí prací. Spoluautoři nové metody se podílejí na právech a povinnostech stejným dílem, pokud se nedohodnou jinak nebo pokud jinak nerozhodne soud.

ČÁST DRUHÁ

ŘÍZENÍ O NOVÝCH METODÁCH

Přihláška nové metody

§ 3

(1) Přihlášku nové metody podává autor nebo jeho dědic ministerstvu zdravotnictví České socialistické republiky (dále jen „ministerstvu“) písemně ve dvojím vyhotovení.

(2) Přihláška smí obsahovat jen jedinou novou metodu a musí z ní být patrné, že autor (jeho dědic) žádá o udělení osvědčení.

(3) Podává-li přihlášku několik spoluautorů, uvedou v přihlášce jméno a adresu spoluautora, kterému mají být zprávy a rozhodnutí ministerstva posílány; neučiní-li tak, určí ho ministerstvo. Mají-li společného zástupce, zasílají se zprávy a rozhodnutí tomuto zástupci.

§ 4

Byla-li nová metoda vypracována autorem nebo některým ze spoluautorů při plnění úkolů z pracovního vztahu k organizaci nebo v přímé souvislosti s jejich plněním anebo za hmotné podpory organizace, musí autor uvést tuto skutečnost v přihlášce nové metody. Jestliže je autorovi známo, že

nová metoda se dotýká určitého plánovaného úkolu, uvede v přihlášce i tento údaj.

§ 5

(1) Přihláška nové metody musí obsahovat:

- a) jméno, příjmení, trvalý pobyt a státní občanství autora (spoluautora), název a sídlo organizace, v níž pracuje, a jeho pracovní zařazení v této organizaci,
- b) název nové metody,
- c) vlastnoručně podepsané prohlášení přihlašovatele, že je autorem nové metody nebo jeho dědicem,
- d) žádost o vydání osvědčení na novou metodu podepsanou autorem nebo spoluautory, popř. dědicem nebo zástupcem,
- e) prohlášení autora, že uvědomil o podání přihlášky svého zaměstnavatele,
- f) jméno, příjmení, trvalý pobyt a státní občanství dědice, jakož i doklad o nabytí dědictví, podává-li přihlášku dědic,
- g) jméno, příjmení, trvalý pobyt, popř. název a sídlo zástupce a plnou moc pro zástupce, je-li autor (spoluautor) zastoupen.

(2) K přihlášce se přikládá ve 4 vyhotoveních příloha obsahující

- a) popis nové metody a vědecky provedený rozbor s podrobnou dokumentací o její novosti a účinku a s porovnáním dosavadního způsobu prevence, diagnostiky nebo léčení lidí,
- b) objasnění výhod a nevýhod nové metody,
- c) uvedení lékařských oborů, v nichž lze nové metody využít,
- d) definici nové metody (předmětu osvědčení).

Projednání přihlášky nové metody

§ 6

(1) Na přihlášce nové metody vyznačí ministerstvo časový údaj jejího doručení (datum a hodinu) a zapíše ji do seznamu přihlášek nových metod.

(2) O podání přihlášky vydá ministerstvo autorovi potvrzení.

§ 7

(1) Od doby, kdy přihláška nové metody došla ministerstvu, přísluší autorovi právo přednosti.

(2) Není-li z popisu zřejmé, v čem předmět přihlášky spočívá, přísluší autorovi právo přednosti od doby, kdy byl ministerstvu doručen dostatečný popis.

(3) Změní-li autor během projednávání předmět přihlášky, přísluší mu právo přednosti až od doby, kdy podání obsahující změnu dojde ministerstvu.

§ 8

(1) Nevyhovuje-li přihláška nové metody předepsaným požadavkům, vyzve ministerstvo autora, aby vytčené vady ve stanovené lhůtě odstranil.

(2) Neodstraní-li autor vytčené vady ve stanovené lhůtě, může ministerstvo přihlášku zamítnout.

§ 9

(1) Ministerstvo podrobí přihlášku nové metody průzkumu, zda její předmět splňuje podmínky stanovené pro udělení osvědčení.

(2) Na vyzvání ministerstva je autor povinen podílet se na experimentálním ověřování nové metody. Nevyhoví-li autor této výzvě bez vážného důvodu, může ministerstvo přihlášku zamítnout.

§ 10

Osvědčení na nové metody

(1) Splňuje-li předmět přihlášky nové metody podmínky stanovené v § 1, udělí ministerstvo autorovi osvědčení na novou metodu. Osvědčení se však neudělí, je-li předmět přihlášky shodný s předmětem jiné přihlášky s dřívějším právem přednosti.

(2) Osvědčení obsahuje:

- a) jméno, příjmení a trvalý pobyt autora,
- b) číslo osvědčení a datum vydání osvědčení,
- c) název nové metody,
- d) den, od kterého přísluší autorovi právo přednosti,
- e) popis nové metody.

(3) Osvědčením se uznává předmět přihlášky za novou metodu a potvrzuje se autorství a právo přednosti.

(4) Práva z osvědčení platí ode dne podání přihlášky. Platnost osvědčení není časově omezena.

(5) Ministerstvo zaznamená údaje o udělení osvědčení do seznamu nových metod a oznámí udělení osvědčení včetně definice nové metody ve Věstníku ministerstva zdravotnictví České socialistické republiky.

ČÁST TŘETÍ

ZAVÁDĚNÍ A ODMĚNOVÁNÍ NOVÝCH METOD

§ 11

Organizace jsou povinny zavádět bez zbytečných průtahů nové metody, na které bylo uděleno osvědčení, pokud se týkají oboru jejich činnosti.

§ 12

(1) Právo na odměnu vzniká autorovi využitím nové metody, na kterou bylo uděleno osvědčení.

[2] Odměnu určí ministerstvo podle společenského prospěchu, kterého se dosáhne zavedením nové metody, zejména s přihlédnutím ke snížení úmrtnosti, pracovní neschopnosti, invalidity nebo útrap ošetřovaných osob, zvýšení účinnosti prevence a terapie a přesnosti diagnostiky.

[3] Odměna činí nejméně 1000 Kčs.

[4] Odměna je jednorázová a vyplácí ji ministerstvo. Pokud nebude dohodnuta kratší lhůta, je odměna splatná do jednoho měsíce po uplynutí jednoho roku od počátku využívání nové metody.

[5] Zjistí-li se po uplynutí nejméně 5 let po zavedení nové metody, že jejím zavedením se dosáhlo zvláště významného společenského prospěchu, může ministerstvo vyplatit autorovi (jeho dědici) ještě zvláštní odměnu s přihlédnutím k rozsahu společenského prospěchu a k výši odměny, která již autorovi byla za novou metodu vyplacena.

ČÁST ČTVRTÁ

SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 13

Pro řízení o osvědčeních na nové metody platí, pokud není touto vyhláškou stanoveno jinak, usta-

novení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

§ 14

Práva z osvědčení udelených ve Slovenské socialistické republice platí i na území České socialistické republiky.

§ 15

Organizace jsou povinny působit k tomu, aby nové metody vypracované jejich pracovníky při plnění pracovních úkolů, zejména nové metody vzniklé při řešení plánovaných výzkumných úkolů, byly včas přihlášeny podle této vyhlášky.

§ 16

Ustanovení této vyhlášky platí i o přihláškách nových metod, které byly podány před počátkem její účinnosti, pokud nebylo o těchto přihláškách již rozhodnuto.

§ 17

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. listopadu 1975.

Ministr:

Prof. MUDr. Prokopec, CSc. v. r.

116

VYHLÁŠKA

Slovenského báňského úřadu

ze dne 20. srpna 1975

o ohlašování podzemních a povrchových prací orgánům státní báňské správy

Slovenský báňský úřad stanoví podle § 8 odst. 2 zákona Slovenské národní rady č. 42/1972 Sb., o organizaci a o rozšíření dozoru státní báňské správy, v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány státní správy Slovenské socialistické republiky a Československé socialistické republiky:

§ 1

Povinnost organizací, které provádějí práce uvedené v § 3 a 4 zákona Slovenské národní rady č. 42/1972 Sb., (dále jen „zákon“) a které podléhají dozoru orgánů státní báňské správy podle tohoto zákona, ohlašovat místně příslušnému obvodnímu báňskému úřadu nejméně 8 dní před zahájením, přerušením a ukončením těchto prací v rozsahu stanoveném v § 8 odst. 1 zákona se rozšiřuje na

- a) vrtné práce z povrchu kratší než 100 m, provádějí-li se zařízením poháněným mechanickou silou,
- b) povrchové, zejména průzkumné dobývací a zemní práce, jejichž výška nebo hloubka nepřesáhne 5 m,
- c) těžbu písku nebo šterkopísků v korytech vodních toků a v odstavených ramenech plovoucími stroji a na případnou úpravu nebo zušlechťování vytěžených surovin,
- d) zřizování, provoz nebo likvidaci zařízení k uskladňování plynů nebo kapalin v přírodních horninových strukturách (podzemní zásobníky plynů nebo kapalin), včetně průzkumných a vrtných prací prováděných pro tyto účely.

§ 2

(1) Hlášení podle § 8 odst. 1 zákona a § 1 této vyhlášky obsahuje

- a) název a adresu organizace, její organizační složky, která bude práce provádět, a jméno vedoucího odpovědného za provedení prací,
- b) katastrální území s označením místa (č. parcely), kde budou práce prováděny, a okres,

- c) název, druh a rozsah plánovaných prací,
- d) účel prací,
- e) druh a typ zařízení, kterým se budou práce provádět,
- f) datum zahájení a předpokládané ukončení, popřípadě přerušení prací,
- g) směnnost provozu.

(2) K hlášení se připojí situační mapa s vyznačením místa a druhu prací.

§ 3

Organizace mohou ohlašovat práce hromadně předložením plánu (projektu) těchto prací, jeho části nebo výpisem z něj, doplněným údaji podle § 2; jinak ohlásí tyto práce na formuláři, jehož vzor je uveden v příloze této vyhlášky, s připojením situační mapy podle § 2 odst. 2.

§ 4

Změnu v údajích ohlášených podle § 2 je organizace povinna neprodleně oznámit příslušnému obvodnímu báňskému úřadu.

§ 5

Práce dosud neohlášené, zahájené před účinností této vyhlášky, ohlásí organizace nejpozději do 30 dnů ode dne její účinnosti.

§ 6

Ustanovení vyhlášky č. 264/1957 Ú. v., o označování vyhledávacích a průzkumných prací státní báňské správě, jakož i předpisy o územním plánování a o stavebním řádu zůstávají nedotčeny.

§ 7

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1976.

Předseda:

Ing. Baran, CSC. v. r.

Příloha k vyhlášce č. 116/1975 Sb.

Obvodní báňský úřad

v

Organizace:

Organizační složka:
(závod, úsek apod.)

Hlášení podzemních a povrchových prací

Kat. území, obec, označení místa (č. parcely)	Název, druh a rozsah prací	Účel prací	Druh a typ zařízení	Datum zahájení prací	Datum předpokláda- ného ukončení (přerušení) prací	Směnnost provozu	Odpovědný vedoucí prací
1	2	3	4	5	6	7	8

V dne

Razítko a podpis:

117

REDAKČNÍ SDĚLENÍ

o opravě tiskové chyby

**ve vyhlášce federálního ministerstva vnitra č. 100/1975 Sb.,
o pravidlech silničního provozu,
českého vydání**

V příloze vyhlášky (díl II.) v čl. 13 v posledním řádku má být místo odst. 20 správně odst. 21.

Redakce

OZNÁMENÍ O VYDÁNÍ OBECNÝCH PRAVNÍCH PŘEDPISŮ

Federální ministerstvo národní obrany

vydalo podle § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, a podle § 95 zákoníku práce, v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí a ústředním výborem Odborového svazu pracovníků československé lidové armády

1. **výnos** čj. 13 000-81/5-1974 ze dne 23. dubna 1974 **o odměňování dělníků v trustu podniků vojenských lesů a statků,**
2. **výnos** čj. 13 001-81/5-1974 ze dne 23. dubna 1974 **o odměňování technickohospodářských pracovníků v trustu podniků vojenských lesů a statků,**
3. **výnos** čj. 13 015-81/5 ze dne 24. října 1974 **o odměňování dělníků v hospodářských organizacích podle zvláštního statutu strojírenského charakteru v působnosti federálního ministerstva národní obrany,**
4. **výnos** čj. 13 016-81/5 ze dne 29. listopadu 1974 **o odměňování technickohospodářských pracovníků v hospodářských organizacích podle zvláštního statutu strojírenského charakteru v působnosti federálního ministerstva národní obrany.**

Výnosy nabývají v jednotlivých organizacích účinnosti dnem, který stanoví federální ministerstvo národní obrany.

Do výnosů lze nahlédnout na federálním ministerstvu národní obrany.

Federální ministerstvo národní obrany

vydalo podle § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, a podle § 95 zákoníku práce, v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí a ústředním výborem Odborového svazu pracovníků ve stavebnictví a ve výrobě stavebních hmot

1. **výnos** čj. 13 010-81/5 ze dne 24. října 1974 **o odměňování dělníků stavební výroby v oborovém podniku Vojenské stavby,**
2. **výnos** čj. 13 011-81/5 ze dne 24. října 1974 **o odměňování technickohospodářských pracovníků oborového podniku Vojenské stavby.**

Výnosy nabývají účinnosti u Vojenských staveb dnem, který určí federální ministerstvo národní obrany.

Do výnosů lze nahlédnout na federálním ministerstvu národní obrany.

Federální ministerstvo národní obrany

vydalo podle § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí a ústředním výborem Odborového svazu pracovníků Československé lidové armády

1. **výnos** čj. 13 700-81/5 ze dne 30. září 1974, **kterým se mění platový řád pro občanské pracovníky vojenské správy u rozpočtových organizací** ze dne 17. května 1967 čj. 17 000-81/5.odd.-1967 (reg. v částce 7/1968 Sb.).

Výnos nabyl účinnosti dnem 1. října 1974;

2. **výnos** čj. 13 550-81/5 ze dne 30. srpna 1974 **o změně platového řádu pro občanské pracovníky organizací výzkumné a vývojové základny Československé lidové armády** ze dne 27. listopadu 1967 čj. 18 500-81/5.odd.-1967, ve znění výnosu ministerstva národní obrany ze dne 23. července 1969 čj. 22 000-81/5 (reg. v částce 7/1968 Sb.).

Výnos nabyl účinnosti dnem 1. září 1974;

3. **výnos** čj. 13 600-81/5 ze dne 30. srpna 1974 o **změně a doplnění výnosu federálního ministerstva národní obrany** ze dne 30. srpna 1972 čj. 1700-81/5, odd. 1972, kterým se upravují **platové podmínky učitelů v oboru působnosti federálního ministerstva národní obrany (platový řád)** (reg. v částce 3/1973 Sb.).

Výnos nabyl účinnosti dnem 1. září 1974.

Do výnosů lze nahlédnout na federálním ministerstvu národní obrany.

Federální ministerstvo národní obrany

vydalo podle § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí a ústředním výborem Odborového svazu pracovníků Československé lidové armády, ústředním výborem Odborového svazu pracovníků ve stavebnictví a ve výrobě stavebních hmot, ústředním výborem Odborového svazu pracovníků chemického, papírenského, sklářského průmyslu a tisku a ústředním výborem Odborového svazu pracovníků umění, kultury a společenských organizací

výnos čj. 14 100-81/5 ze dne 29. prosince 1974, kterým se mění výnos ministra národní obrany ze dne 20. července 1965 čj. 2301-FS-1965, o **úpravě nástupních platů absolventů vysokých, středních odborných, odborných a středních všeobecně vzdělávacích škol pro vstup do pracovního poměru.**

Výnos nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1975.

Do výnosu lze nahlédnout na federálním ministerstvu národní obrany.

Federální ministerstvo pro technický a investiční rozvoj a ministerstva výstavby a techniky České socialistické republiky a Slovenské socialistické republiky

vydala k provedení usnesení vlády ČSSR č. 340 ze dne 19. prosince 1972 ke zprávě o současném stavu jednotného celostátního systému řízení nasazování a využívání výpočetní techniky v národním hospodářství s použitím § 53 písm. a) zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, **Metodické pokyny pro budování automatizovaných systémů řízení odvětví (OASŘ)** pod čj. 7770/31/74 s účinností od 1. září 1974, a **Dodatek k Metodickým pokynům pro budování ASŘP** pod čj. 1402/31/75 s účinností od 1. července 1975.

Do pokynů lze nahlédnout na federálním ministerstvu pro technický a investiční rozvoj, na ministerstvech výstavby a techniky ČSR a SSR a na všech resortních ministerstvech.

Ústřední rada odborů

oznamuje, že předsednictvo Ústřední rady odborů přijalo dne 1. 7. 1975 **usnesení, kterým se ve smyslu § 22 zákoníku práce určují orgány, které budou provádět společenskou kontrolu odborů v pracovněprávních věcech.**

Součástí usnesení jsou pokyny pro uplatňování společenské kontroly nad dodržováním pracovněprávních předpisů a obsahová náplň a metodika uplatňování společenské kontroly nad dodržováním pracovněprávních předpisů.

Toto usnesení nabylo účinnosti dnem přijetí předsednictvem Ústřední rady odborů a bylo uveřejněno ve Zpravodaji Revolučního odborového hnutí číslo 6 v srpnu 1975.

Ústřední rada odborů

sděluje, že sekretariát Ústřední rady odborů přijal dne 9. 6. 1975 **usnesení, kterým se stanoví úkoly orgánů ROH při sestavování komplexních programů péče o pracovníky.**

Tyto směrnice jsou součástí Pokynu pro sestavování komplexního programu péče o pracovníky na léta 1976—1980 vydaného federálním ministerstvem práce a sociálních věcí v dohodě s Ústřední radou odborů a společně s ministerstvy práce a sociálních věcí ČSR a SSR na základě usnesení vlády ČSSR č. 139 ze dne 5. května 1975 ke zprávě o plnění úkolů v péči o pracovníky.

Toto usnesení nabylo účinnosti dnem přijetí sekretariátem Ústřední rady odborů a bylo uveřejněno ve Zpravodaji Revolučního odborového hnutí číslo 5 z července 1975.

Ministerstvo školství České socialistické republiky

vydalo v dohodě s federálním ministerstvem vnitra **směrnice o zřizování a organizaci dvouletých kursů dálkového studia pro příslušníky Sboru národní bezpečnosti a vojáky vojsk ministerstva vnitra ke složení externí maturitní zkoušky na gymnáziu** ze dne 16. září 1975 čj. 24 234/75-24.

Směrnice upravují zřizování a organizaci dvouletých kursů ke složení externí maturitní zkoušky na gymnáziu, určených pro zvyšování kvalifikace příslušníků Sboru národní bezpečnosti a vojáků vojsk ministerstva vnitra; dále upravují výběr uchazečů a způsob vyučování.

Směrnice nabývají účinnosti dnem registrace ve Sbírce zákonů; jsou uveřejněny ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury České socialistické republiky, sešit č. 10/1975 a lze do nich nahlédnout na všech školách, odborech školství okresních a krajských národních výborů, popřípadě na ministerstvu školství České socialistické republiky.

Ministerstvo školství České socialistické republiky

vydalo v dohodě s ministerstvem zdravotnictví České socialistické republiky podle § 31 odst. 2 zákona č. 186/1960 Sb., o soustavě výchovy a vzdělávání (školský zákon), dne 1. září 1975 pod čj. 23 687/75-403 **směrnice o školním stravování**.

Směrnice vymezují pojem, účel a organizaci školního stravování, správu školního stravování zajišťovanou národními výbory, metodické řízení a kontrolu školního stravování, upravují zřizování stravovacích komisí a středisek školního stravování, provoz a hospodaření v jídelnách, stanoví spotřebu potravin, závazné normy a příspěvky na stravování, stanoví podmínky, za kterých lze v jídelnách stravovat dospělé osoby a žáky v pohostinských závodech veřejného stravování, určuje způsob hospodaření jídelen, jakož i provozování pomocného hospodářství a doplňkového stravování.

V přílohách směrnic jsou uvedeny výživová a finanční norma pro strávnicka a den, spotřební normy na přípravu jedné porce pokrmu, příplatky za stravování žáků, normy vybavení jídelen stolním nádobím, příbory a čisticími prostředky, normy pracovníků a fyziologické výživové normy pro děti a mládež.

Směrnice nabývají účinnosti dnem 1. října 1975. Směrnicemi byly zrušeny:

- a) směrnice pro stravování žáků základních devítiletých škol v pohostinských provozovnách spotřebních družstev ze dne 15. listopadu 1960 čj. 35 241/60-E II/2, Věstník ministerstva školství roč. 1960, str. 109, poř. č. 83/1960 Sbírky instrukcí pro národní výbory, ve znění změn čj. 24 211/64-HS ze dne 31. července 1964, Věstník ministerstva školství a kultury roč. 1964, str. 273,
- b) instrukce k vybavení školních jídelen a jídelen ve výchovných zařízeních spravovaných národními výbory stolním nádobím, příbory a čisticími prostředky ze dne 29. srpna 1973, čj. 21 799/73-202, Věstník ministerstva školství a ministerstva kultury, roč. 1973, str. 160,
- c) úprava poplatků za stravování ve školních jídelnách, poř. číslo 436/1953 Sbírky směrnic pro národní výbory, ve znění směrnic poř. č. 468/1954 Sbírky směrnic a pozdějších změn [čj. A-II-13 018-3/14-53 ze dne 16. 9. 1953, Věstník ministerstva školství roč. 1953, str. 311, čj. A-II-13 013-5/2-13 ze dne 9. 10. 1953, str. 340, čj. 34 721/1960-EII/2 ze dne 26. 10. 1960, Věstník ministerstva školství roč. 1960, str. 325, poř. č. 77/1960 Sbírky instrukcí pro národní výbory, a čj. 37 121/1965-HS ze dne 31. 8. 1965, Věstník ministerstva školství a kultury roč. 1965, str. 237],
- d) příplatky za péči poskytovanou v jeslích a poplatky za stravování v mateřských školách ze dne 23. června 1964, čj. 26 291/64-HS, Věstník ministerstva školství a kultury, roč. 1964, str. 200, poř. č. 28/1964 Sbírky směrnic pro národní výbory, pokud se týká poplatků za stravování poskytované v mateřských školách.

Směrnice jsou uveřejněny ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury ČSR, roč. 1975, sešit 9, do kterého je možno nahlédnout ve všech školách a v odborech školství ONV a KNV.

Ministerstvo školství Slovenské socialistické republiky

vydalo v dohodě s ministerstvem zdravotnictví SSR podle § 31 odst. 2 zákona č. 186/1960 Sb., o soustavě výchovy a vzdělávání (školský zákon), se zřetelem k ustanovení § 70 odst. 1 písm. d) zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, a podle § 29 a 37 zákona č. 89/1958 Sb., o výchově dorostu k povolání v učebním poměru (učňovský zákon), **výnos** ze dne 31. července 1975 čj. 7743/1975-II/1 **o organizaci škol poskytujících střední a vyšší vzdělání včetně zařízení pro výchovu učňů.**

Výnos se vztahuje na odborné školy, střední odborné školy, gymnasia, konzervatoře, střední školy pro pracující, odborná učiliště, učňovské školy a učňovská střediska. Obsahuje ustanovení o zřizování a zrušování škol, odborných učilišť a učňovských středisek, o jejich označení, o školních budovách a učebnách, o zřizování a zrušování tříd, o dělení tříd na skupiny, o vyučovací době a rozvrhu hodin, o osvobození od účasti na vyučování některým předmětům, o přestupech na jinou školu a o přerušení studia žáka ze školy, o exkurzích, školních výletech a výchovně výchovných lyžařských zájezdech, o zájmové a veřejně prospěšné činnosti, o péči o zdraví, o řízení práce, o dokumentaci škol a zařízení pro výchovu učňů, o zápisech učňů k docházce do učňovských škol. V druhé části výnosu jsou ustanovení o studiu při zaměstnání.

Výnos je uveřejněn v časopise „Zvesti Ministerstva školstva a Ministerstva kultúry SSR“ v sešitě 8 ze dne 31. srpna 1975; lze do něj nahlédnout ve všech odborech školství ONV a KNV a NV hlavního města SSR Bratislavy.

Ministerstvo zdravotnictví Slovenské socialistické republiky

vydalo podle § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí, ministerstvem práce a sociálních věcí SSR, ministerstvem školství SSR a se Slovenským výborem odborového svazu pracovníků ve zdravotnictví **výnos** ze dne 13. března 1975 čj. Z-2820/1975-C/13, **kterým se mění výnos č. 11/1971 Věstníku ministerstva zdravotnictví SSR o platových poměrech zdravotnických pracovníků** (registrovaný v částce 13/1972 Sb.).

Změna spočívá zejména v tom, že se rozšiřuje rozsah platnosti; zvyšuje se odměna za pohotovost vykonávanou mimo pracoviště a mění se katalog funkcí zdravotnických pracovníků, uveřejněný v části I přílohy č. 2 výnosu č. 11/1971 Věst. MZ SSR.

Výnos je uveřejněn v částce 4—5/1975 Věstníku ministerstva zdravotnictví SSR a lze do něj nahlédnout na ministerstvu zdravotnictví SSR, v odborech zdravotnictví KNV, odborech sociálních věcí a zdravotnictví ONV a v ústavech národního zdraví.